

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
854
11. V 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

НАЈ! НАЈ! НАЈ!

УЧЕНИЦИ! Наш занимљив конкурс се наставља. Опишите нам свог учитеља (учитељицу), наставника или професора кога највише волите. Сваке недеље објавићемо писмо једног ученика који буде доказао да је његов професор, наставник или учитељ најбољи, али не само у школи већ и у животу уопште. Испричајте нам који вас је догађај, његов поступак или гест уверио да је ваш наставник најбољи.

Ученици! Уз писмо о учитељу, наставнику или професору пошаљите нам и фотографију читавог вашег разреда на којој се добро види наставник о коме пишете. Обележите на фотографији и њега и себе (X) да се зна ко пише.

МАЧЕ НИЈЕ ОСТАЛО НА УЛИЦИ

Трећу нашу петицу и часовник с угравираном посветом добила је учитељица Нада Грујић.

О њој је њена ученица Алиса Чањи, ученица из Новог Сада, која такође добија часовник, написала:

„Моја учитељица коју од свих учитељица и наставника ја највише волим зове се Нада Грујић. Њена коса је смењевенкасте боје док су јој очи смеће.

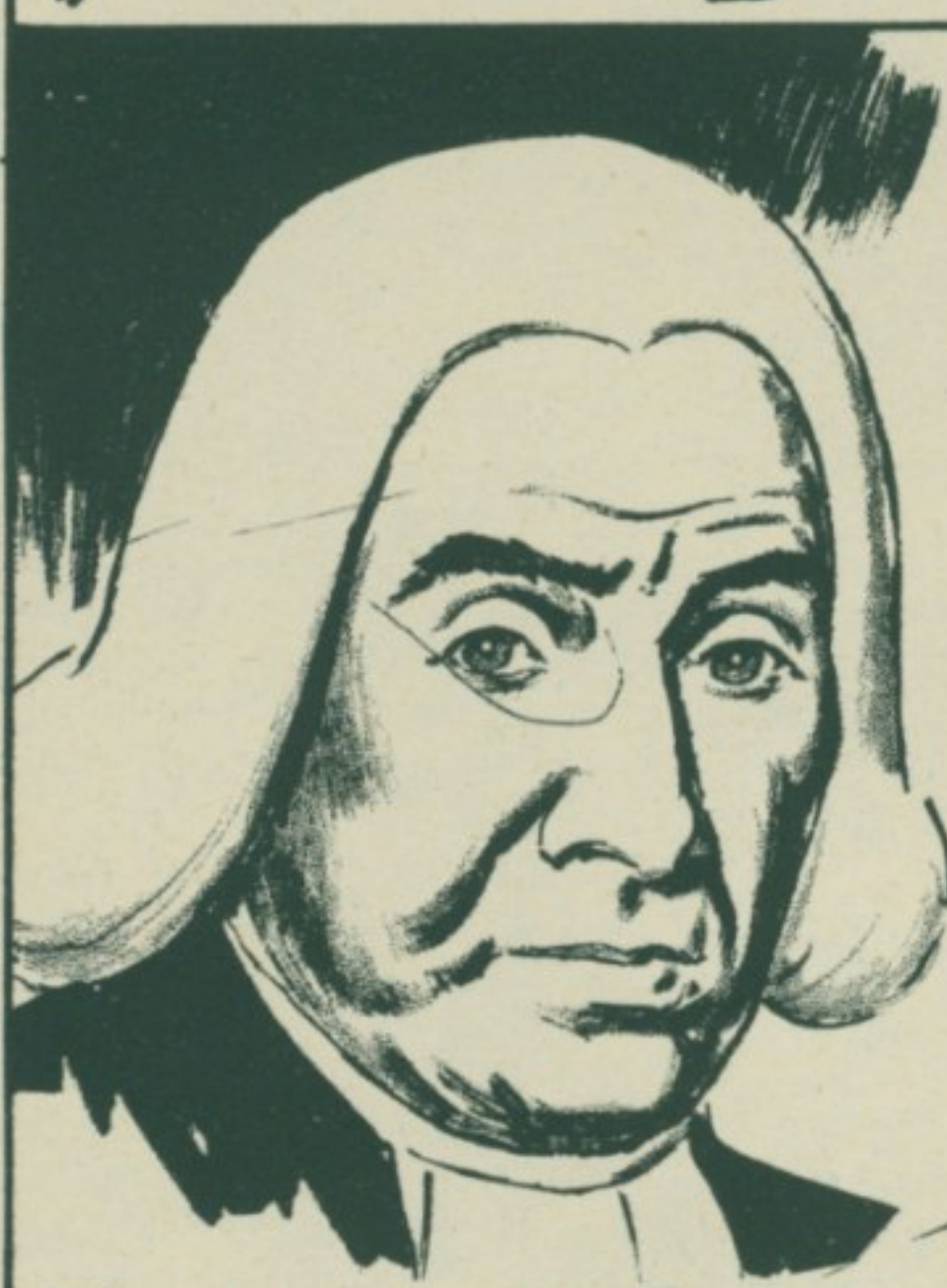
Да је она најбоља учитељица уверио ме је један њен врло ситан, гест. Било је то једног сивог киновитог јутра када су се сви људи завукли у своје куће.

За време другог часа приметили смо једно мало маче које је склупчано седело и дрхтало у углу наше топле учионице у приземљу. Неки су помислили да је моје пошто је врло личило на моју Мицику. На жалост моје није било. После разних узвика чуђења настао је тајан, пошто је један ученик приметио да је мачетова задња десна нога врло озлеђена. Прва се прибрала нама учитељица, која је одмах предложила да моја другарица Гордана и ја пођемо да нађемо мачету господара пошто га она

није могла примити због свог великог мачора Тоше. Наравно, ја и Гога смо одмах пристале. Обишле смо куће свих наших пријатеља у околини, али нико није могао примити озлеђено маче. Лутале смо тако оближњим улицама док нисмо среле нашег друга који је рекао да у његовом суседству живи девојчица која је изгубила своје маче. Похитали смо тамо и на срећу маче је било њено.

Учитељица се врло обрадовала када је чула да маче није остало без господара.

Ripley's Вероватли или не!

ЕЛЕНДРУ ЕЛЕРТ (1748 - 1778)

УЧИТЕЉ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У БОСТОНУ КОЈИ СЕ БАВИО ПРОУЧАВАЊЕМ КЛАСИЧНИХ ЈЕЗИКА, ОДБИО ЈЕ ДА ПРИМИ ДУЖНОСТ ПРЕДСЕДНИКА ХАРВАРДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА ЈЕР МУ ЈЕ БИЛО ЖАЛО ДА ОСТАВИ СВОЈЕ БАКЕ.

РУКАВИЦЕ

КОЈЕ СУ СТАРЕ ИЛИ СТАВЉАЛИ НА РУКЕ ПРЕМИНУЛИМ ПРИПАДНИЦИМА ВИШИХ КЛАСА БИЛЕ СУ ОД ЧИСТОГ ЗЛАТА.

ЈЕДАН ЈЕДИНИ **КЛИП КУКУРУЗА** КОЈИ ЈЕ ОДГАЗИО ЛЕОНАРД КЛОР ИЗ ФРЕНКЛИН КАУНТИЈА (САД) ПРОДАТ ЈЕ 1893. ГОДИНЕ НА ПОМОПРИВРЕДНОЈ ИЗЛОЖБИ У ЧИКАГУ ЗА 250.000 СТАРИХ ДИНАРА.

КАРТАГИНСКЕ РУШЕВИНЕ

У ПАРКУ ШЕНБРУНА У БЕЧУ У СТВАРИ НИСУ НИ ПРАВЕ РУШЕВИНЕ НИТИ СУ У ПРАВОМ КАРТАГИНСКОМ СТИЛУ. ОАЗИДАНЕ СУ ПО НАРЕЂЕЊУ И ПРЕМА СКИЦИ ЈОСИФА II КОЈИ ЈЕ ЈЕДНОМ САЊАО СЛИЧНУ ПОЛУСРУШЕНУ ГРАЂЕВИНУ.

ТУРСКИ ПАША ХАФИЗ АЛИ (1732 - 1818),

ХВАЛИО СЕ ДА ЈЕ ЗА СВАКИ ЧАС КОЈИ ЈЕ У ТОКУ СВОЈЕ ДВАДЕСЕТГОДИШЊЕ ВЛАДАВИНЕ ПРОВЕО У БУДНОМ СТАЊУ, УБИО ПО ЈЕДНОГ НЕПРИЈАТЕЉА ОТОМАНСКЕ ИМПЕРИЈЕ - ЗНАЧИ ВИШЕ

ОД 70.000 ОСОБА - ГОРКО ЈЕ ОПЛАКИВАО СВОГ УГИНУЛОГ ЧВОРКА И ХРОНИКЕ КАЖУ ДА ЈЕ ОД СИЛНЕ ТУГЕ И УМРО.

ТИРАНИН БОЛЕЖИВА СРЦА

ЖЕНКА КЈУНАРА

КОЈА ЈЕ ТЕШКА ЈЕДАН КИЛОГРАМ, У ТОКУ 11 МЕСЕЦИ, ДОК ХРАНИ СВОЈЕ МЛАДУНЧЕ, ПОЈЕДЕ СВАКОГ ДАНА ОКО 850 ГРАМА ХРАНЕ.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1 чӣшао сам
2 чӣшам...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

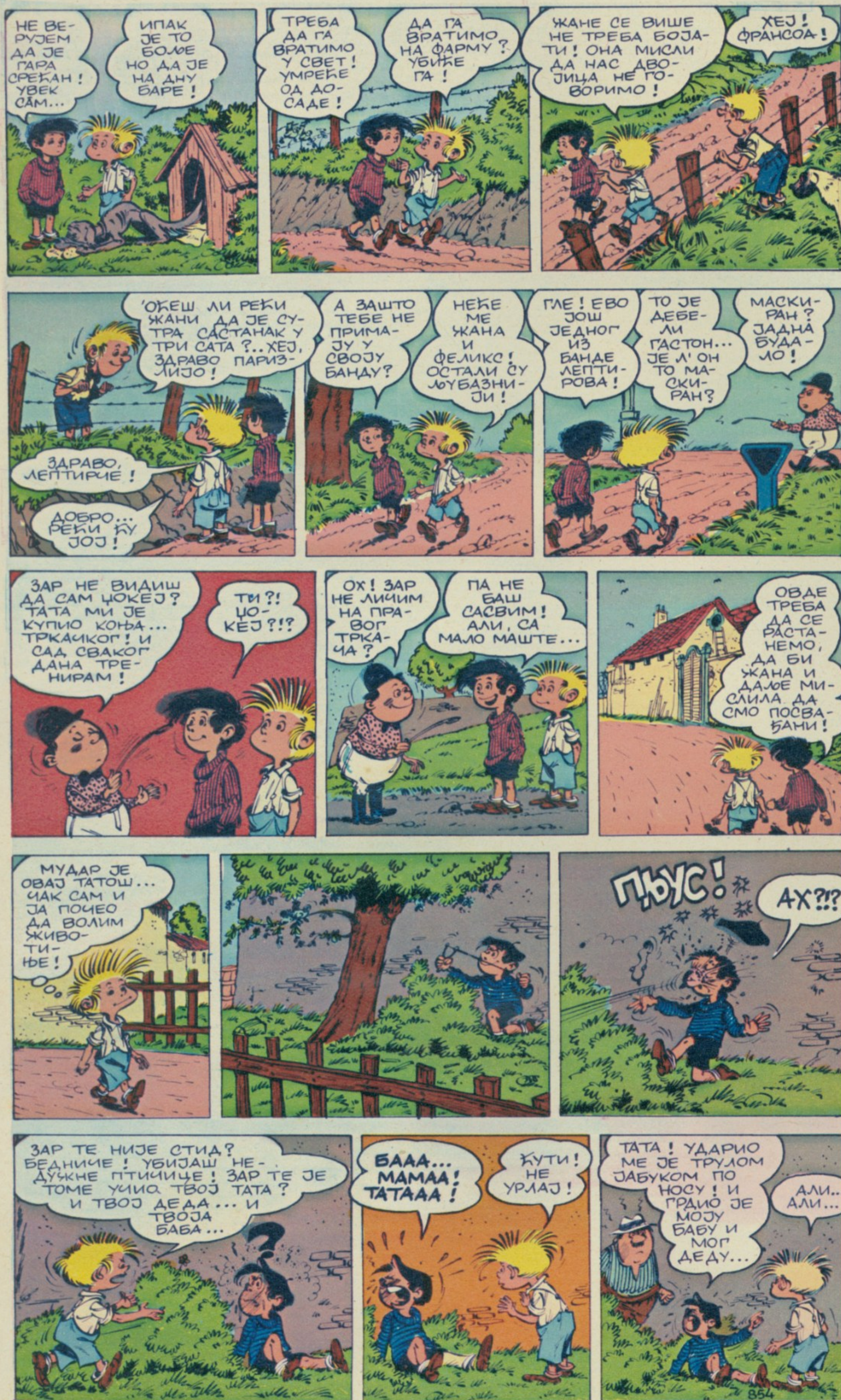
ПРЕДРАГ МИЛОЈЕВИЋ, новинар, публициста и књижевни преводилац: „Остало ми је у сећању да сам још као букаврац срцао стихове еписких народних песама. Некако међу првима дошла ми је до руке Вишњићева „Буна на дахије; — и направила неизбрисив утисак. Исто оно што је у тој песми узбуђивало тада ђациће, разгара и сада осећања зрелог човека: то да се народ диже на борбу против угњетача иако зна да је немоћан и да је та борба безизгледна јер је у њој све против њега — јесте нешто што чини овај народ, што га је одржало и епiku направило његовом историјом. Врло рано почео сам да читам Достојевског и да му се дивим. Борба човека са самим собом, с нагонима у себи, коју је он тако ингениозно дао у својим романима била је за мене „откровење“ и умно гоме ми служила као мерило за оцeну других вредности у литератури.

На жалост, од када је писање по-
стало мој свакодневни посао „днев-
ни хлеб“ тако рећи, ја сам изгубио
способност која ме је красила у пр-
вој младости да се одушевљавам
писаном речју. „Писање — боже
мој, занат као и толики други!“ ...
Кад хоћу да имам право духовно
задовољство читам оно што је да-
леко од сваке добре прозе и оног
што сам сам позван да сам пишем.
Учио сам филозофију, нисам је до-
учио, али кад узмем да читам Спи-
нозу или Шопенхауера, мени се чи-
ни да сам се уздигао, да сам нешто
више него што ћесам.

АРСА МИЛОШЕВИЋ, телевизијски редитељ: Када сам био мали, волео сам да ми други читају. Читали су ми народне епске песме о Војводи Пријезди, Предрагу и Ненаду, Иви Сенковићу и Аги од Рибника. Волео сам и бајке које су почињале са „Био једном један цар и имао три сина. . .“ У тим причама је увек трећи син успевао да реши све проблеме. Понекад ми је било жао што и ја нисам трећи син мог оца. Био сам први син. Утешио сам се чињеницом да су то бајке а да ја живим живот. Када сам сам почео да читам свиделе су ми се песме о Змају Огњеном Вуку. Он је увек био на страни правде, као неки добри шериф. Ипак, најдража ми је била књига о Гуливеру и његовим путовањима.

Тада сам се срео и са стриповима. Први стрип који сам читао била је прича из „Политике за децу“ „Џон Рид и Лорна Дун“. То су за моје вршњаке били јунаци познати као Бен Квик и Клара. Жил Верн, Хенрик Сјенкјевич, Валтер Скот, Карл Мај, Јанко Веселиновић, Толстој, Тургенјев, Брана Нушић и други, били су ми пријатељи у годинама рата.

Сада повремено волим да прочитам понеку књигу за децу. Драге су ми „Вини Пу“ и „Мали принц“. Тренутно читам књигу Марка Пола „Милион“ и роман Хермана Хесеа „Нарцис и Златоусти“. Првих педесетак страница овог романа ми кажу да треба да прочитам још неко дело овог добитника Нобелове награде.

ВЕЛЕМАЈСТОРИ ИЗБЛИЗА

Међународни шаховски судија Јуриј Зарубин обратио се тројици великих шахиста нашег времена који живе у различитим земљама с молбом да одговоре на неколико питања. Нека од њих су интимна, тичу се личности велемајстора, али је главни циљ ипак био нешто друго — упитати ове великане је ли све у реду у царству шаха. У разговору учествују: Мигуел Најдорф (Аргентина), 57 година, велемајстор, службеник у једном осигуравајућем друштву, Макс Еве (Холандија) 66 година, бивши првак света, доктор математике, професор на два универзитета и Михаил Таљ (СССР), 30 година, екшампион света, уредник часописа „Шах“.

ДА ЛИ ЈЕ ПО ВАШЕМ МИШЉЕЊУ САВРЕМЕНО ДРУШТВО ПРИЗНАЛО ШАХ КАО ПОШТОВАНУ ВРСТУ ЗАНИМАЊА?

Таљ: Признало је. Препуне дворане за време турнирских дана најубедљивија су потврда за то. Сваки шахиста истовремено је и аутор и извођач свог дела. И баш због тога што је друштво признало шах као врсту делатности од шахиста се захтева велико мајсторство.

Еве: Признало је.

Најдорф: Не у том степену о којем маштају велемајстори. Иначе, на пример, ја не бих радио у осигуравајућем друштву већ у неком институту за шах.

КАКО СУ СЕ РОДИТЕЉИ ОДНОСИЛИ ПРЕМА ВАШОЈ ЉУБАВИ ЗА ШАХ?

Таљ: Између неколико зала сматрали су га за најмање.

Еве: У време мог детињства шах је сматран љупком, забавном кућном игром која се свима допала. Тако је било и у мом дому.

Најдорф: То је било тако давно да сам успео да заборавим.

КОЛИКО ЧАСОВА ДНЕВНО ПОСВЕЋУЈЕТЕ ШАХУ?

Таљ: Зависи од дана. Догађало се да и читаве ноћи проведем за шаховском таблом. Као што је говорио Мајаковски: „Смешно се знојах стихове учећи“.

Еве: Може се рећи читаво време кад нисам заузет пословима на универзитету.

Најдорф: Двадесет и четири часа искључујући часове кад морам да одлазим на посао, спавам или да одвојим време за доколицу. Најлепши ми је дан у седмици онај који потпуно могу да посветим шаху.

КАКО СЕ ОДНОСИ ПРЕМА ШАХУ ВАША СУПРУГА?

Таљ: Позитивно.

Еве: Воли шах ништа мање од мене.

Најдорф: Стрпљиво.

ВАШЕ ЉУБАВИ ПОРЕД ШАХА?

Таљ: Понекад фудбал, понекад књига, музика. „Званичног“ хобија немам.

Еве: У животу имам две страсти: шах и математику. И једно и друго сматрам својим занимањем али има периода када једном од њих посвећујем више времена. Не бих могао да добијем партију од шаховског генија и великог професионалца Александра Алехина кад шах не би био за мене и рад и страст.

ДА ЛИ БИСТЕ ЖЕЛЕЛИ ДА ВАШ СИН (КЋЕРКА) ПОСВЕТИ СВОЈ ЖИВОТ ШАХУ?

Таљ: Поштено говорећи, не много. Али, ако се заинтересује за шах бићу му секундант.

Еве: Желео сам и желим срећу својим кћерима а она је могућна кад човек нађе себе у животу, кад постане потребан својој околини. Моје кћерке су већ одрасле и ја сам схватио да смисао њиховог живота није у шаху.

МИГУЕЛ НАЈДОРФ

Најдорф: То се није догодило. Обе моје кћерке су удате и играју „сасвим друге игре“: васпитавају моје унучке.

Један француски просветитељ је говорио: Утрошио сам на шах више времена но на било шта друго“. Ипак, као шахиста није побрао ловорике али је зато постао... Волтер! Одбаците све своје сумње, тате и маме, нека се деца забављају шахом.

ВАШ ИДОЛ У ШАХУ?

Таљ: Нема једног — Ласкер, Ботвиник, Алехин.

Еве: Ласкер, Ботвиник.

Најдорф: Капабланка.

НАЈВЕЋА НЕПРАВДА У ШАХУ (ИЛИ У ИСТОРИЈИ ШАХА)?

Таљ: Вероватно кад треба добити или изгубити партију од доброг пријатеља.

Еве: Године 1928. сматрао сам да се највећа неправда у шаху догодила када сам на турниру у Кисингему изгубио партију од мајстора Етса и уместо првог места заузео треће, иза Богољубова и Капабланке. Године 1936. то исто сам мислио о партији коју је у Нотингему изгубио Маскер, а 1953. — Котов.

Најдорф: То што сам читав живот играо шах а нисам постао светски првак, мада сам побеђивао најјаче.

АКО БИ ДАНАС УКИНУЛИ СВА КВАЛИФИКАЦИОНА ТАКМИЧЕЊА ЗА ПРВЕНСТВО СВЕТА А ТИТУЛА СЕ ШАМПИОНА ДОДЕЉИВАЛА РЕФЕРЕНДУМОМ, КОЈИ БИ БИО СПРОВЕДЕН МЕЂУ ВЕЛЕМАЈСТОРИМА, ЗА КОГА БИСТЕ ВИ ГЛАСАЛИ?

Таљ: Уздржао бих се од гласања!

Еве: За Фишера.

Најдорф: За Таља или за Фишера! За Фишера или за Таља! А за кога гласају други?

ДА ЛИ ЈЕ НЕЖИЖНА ИЗМЕНА ДАНАШЊЕГ СИСТЕМА ИЗБОРА ПРЕТЕНДЕНАТА ЗА МЕЧ СА ПРВАКОМ СВЕТА?

Таљ: Мислим да јесте. И првак света такође то мисли.

Еве: Сматрам да је за дати период овај систем најбољи, али у будућности не искључујем реформе.

Најдорф: Сваком систему с времена на време користе ревизије.

КАВЕДИТЕ ПЕТ НАЈБОЉИХ САВРЕМЕНИХ ШАХИСТА.

Таљ: Са задовољством бих то учинио, али се бојим да ће се пет ша

хиста исте класе увредити. Ипак, једног могу да именујем: првака света.

Еве: Спаски, Ботвиник, Фишер, Таљ, Петросјан.

Најдорф: Фишер, Петросјан, Таљ, Ларсен, Спаски.

ДА ЛИ ЋЕ ФИШЕР БИТИ ПРВАК СВЕТА?

Таљ: У сваком случају има шансу за ту титулу, само ако буде играо за првенство света.

МАКС ЕВЕ

Еве: За развој шаха не би било лоше ако би се то догодило (то би натерало остале велемајсторе да више раде). На жалост, у то мало верујем. Можда кроз шест до десет година.

Најдорф: Биће! Иначе ће судбина испасти неправедна.

КО МОЖЕ ДА ПОСТАНЕ ПЕТРОСЈАНОВ СУПАРНИК У МЕЧУ ЗА ШАХОВСКУ КРУНУ 1968. ГОДИНЕ?

Таљ: Потрудићу се да одговорим. **Еве:** Спаски или Таљ.

Најдорф: Прегутаћу одговор. Али, то ће бити најстрашнији и најнепријатнији противник Тиграна Петросјана.

КАКО ЈЕ ЛИ НАУЧИЛА ДА ДИЖЕ РЕВОЛУЦИЈУ

По мотивима
књиге »Херојска
кћи Бен-Тре«
вијетнамског
писца Фан Тхи
Ну Банга

Малу Ли пробудио је познати мирис тек скуваног пиринча. Не отварајући очи погађала је шта ради ње на мајка. Ево, сад прилази полици, узима с ње две чинијице. Напунивши их пиринчом односи их у подрум. Тек после тога она почиње да буди Ли: „Устај, пиринач се већ савим охладио!“

Малу Ли не пуштају у подрум. Пре две седмице тамо су се населила два незнајца. Кад је Ли хтела да помогне мајци да им однесе чај и да узгред погледа тајанствене госте, мајка је казала:

— Још си мала, иди играј се. — И поћувавши мало додала је: — Не буди сувише радознала.

Понекад су онима скривеним у подруму долазили неки људи и нешто с њима шапатом разговарали.

Ли је горела од радозналости: какви су то људи и зашто долазе. Имала је два старија брата, Тина и Хоа. Понекад су и они силазили у подрум. И Ли је не једном видела како браћа с другим младићима и девојкама из села одлазе у џунглу одакле су се онда чули пригушени пучњеви. А кад је девојчица сазнала да они тамо уче да пуцају, казала је браћи:

— Причекајте само док порастем, и ја ћу научити да пуцам. Ништа горе од вас.

— А у кога то намераваш да пуцаш? — осмехнуо се Хо.

— У наше непријатеље.

— Док ти порастеш — казао је Тин — од непријатеља неће остати ни трага.

Али, брат се преварио. Ли је порасла, а њену отаџбину су и даље бомбардовали. Само су сад авионима управљали дугоноги Јенки. Њена браћа постали су партизани. Девојчица се трудила да им помогне. Чим би се у селу појавили непријатељи, она би отрчала у џунглу. Вести које је тамо односила биле су необично важне. Али, њој је то изгледало мало. Хтела је да се бори као прави ратник. А партизани нису желели ни да чују о томе. За њих је Ли још била дете и они су је штитили.

— Само ми командант може помоћи — одлучила је девојчица.

Када је ушла у колибу-штаб, командант одреда Зунг седео је на асури. Није поверовала својим очима; па то је један од оних што су се крили у њиховом подруму!

— Зашто немате поверења у мене? Ви сигурно мислите да ћу вас ја, ако допаднем непријатељу у руке, издати?

— Не, Ли. Не мислимо тако. Али треба да знаш: непријатељ никог не штеди. Најмања неопрезност и тебе ће ухапсити или чак убити.

— Боље је погинути...

— Полако, девојчице. Ако им паднеш у руке, шта онда? Хоћеш ли издржати мучење? Нећеш издати војну тајну?

Ли само што није заплакала од жалости.

Зунг се за тренутак замислио а затим запитао:

— А умеш ли да дижеш револуцију?

— Револуцију? Не, то још не умем...

— Ето видиш — разочарано је одговорио командант. — А тражила си неки тежи задатак.

Девојчица је поцрвенела. Зунгов прекор је озбиљно схватила. Зар је могла и да помисли да се тај човек очију упалих од бесаних ноћи, који се давно није бријао, може да шаље са њом.

— Желим да се борим заједно с вама. Али, још нисам научила да дижем револуцију — покушала је да савлада своју збуњеност.

— Добро спустио је Зунг руку девојчици на раме — хајдемо онда друговима за везу.

Они су седели под великом настрешницом. Било их је дванаестак. Посматрали су девојчицу с нескривеним љубопитством.

— Ево, другови, нашег новог борца — представио ју је командант. Зове се Ли. Другарица Ли ће нам обезбеђивати везу. Кад буде било потребно да се однесе било какво писмо, то ће учинити Ли.

— Ја не умем да обезбеђујем везу. А писма да носим, то је већ лако.

Насмејали су се грохотом а затим јој објаснили да носити писма значи, на језику војника, обезбеђивати везу.

Од тог дана Ли је постала партизански курир. Једном, пробијајући се кроз џунглу, спазила је на обали реке непријатељске војнике у оклопним колима. Тешка возила заглавила су се у речном муљу. Требало је на време обавестити партизана и Ли је трчала тако да јој се чинило да ће јој срце искочити из груди. Партизани су налетели као вихор на непријатеља који није очекивао напад...

У џунглу је стигла вест: крај самог села у којем је Ли живела непријатељ ће подићи аеродром за америчке бомбардере. Рејон будућег аеродрома опасали су бодљикавом жицом, булдожери су прешли кроз њиве и уништили тек изникли пиринач. Командант је позвао Ли.

— Треба да организујеш отпор сељака — казао је.

— Ја?

— Да, Говори само истину. Само оно што видиш и осећаш.

И девојчица је кренула од куће до куће. И позивала сељаке да се боре за своју земљу. Заједно са њима кренула је према војничким баракама. Жене су носиле на рукама децу, старци су забацили на рамена зарђале мотике које давно нису додируле земљу. Ли се обратила војницима:

— Влада од нас отима земљу и оставља нас без хлеба. Деца једу само љуске од пиринча. И ви сте сељаци. Сетите се својих родитеља, браће, сестара и деце.

Дотрчао је официр и наредио војницима да растерају сељаке. Али, војници су га дочекали тако мрким погледима да је узмакао. Гра-

ђење аеродрома је прекинуто, а многи војници отишли су у џунглу партизанима.

— Па, јеси ли научила да дижеш револуцију? — запитаво ју је Зунг кад су се срили.

Ли се збуњено осмехнула...

КАПЕТАН Кејш

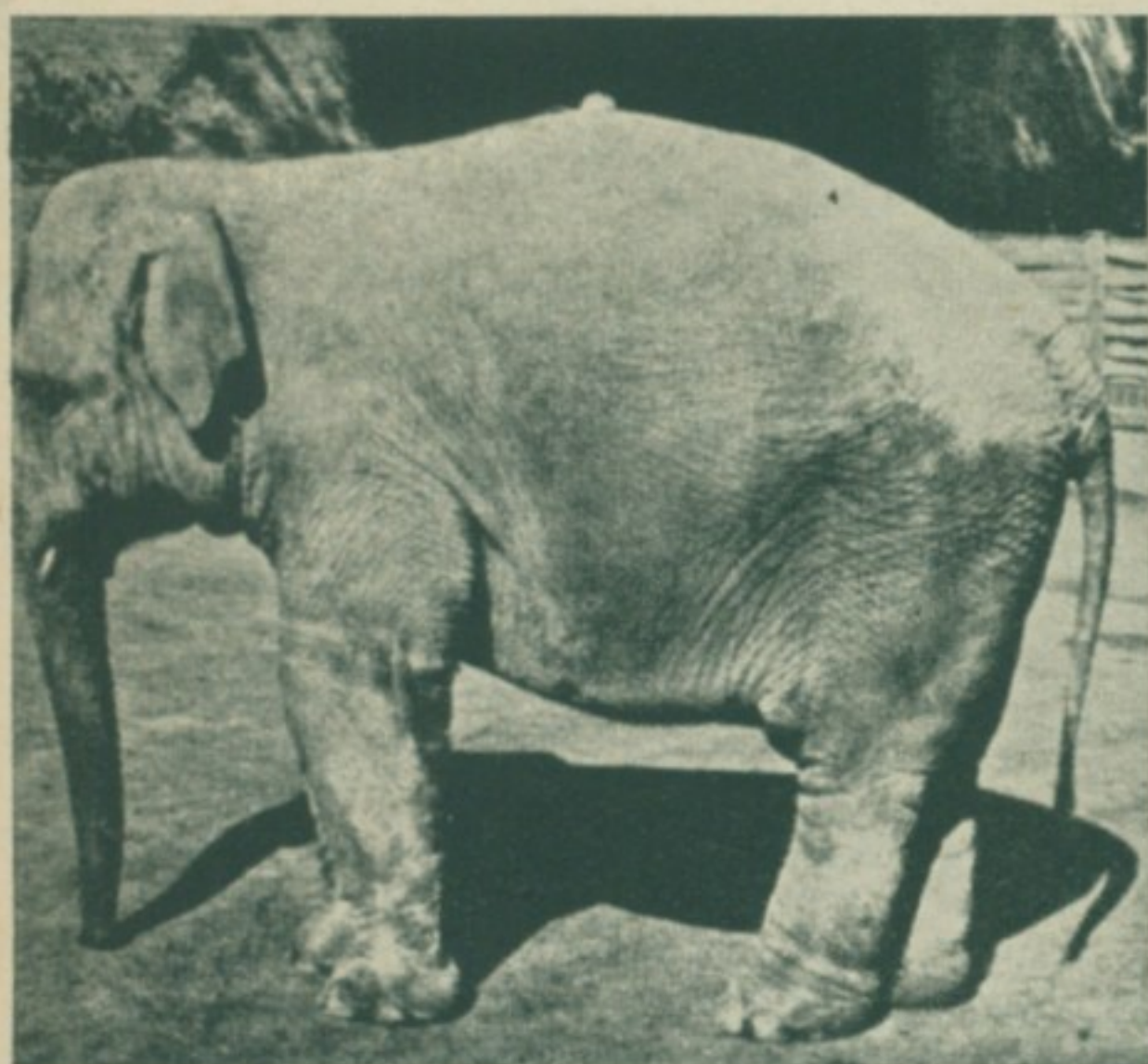
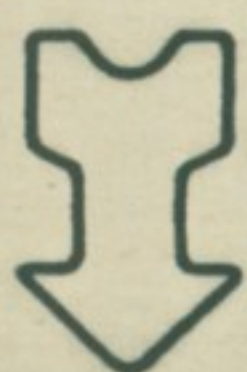
КАДА СУ ГУСАРИ НЕСТАЛИ С ВИДИКА, КЕЈТ СЕ ВРАТИЛА С ПОРУЧНИКОМ РОЈАЛОМ ПО ШИФРАНТСКЕ КЊИГЕ КОЈЕ СУ ОСТАЛЕ У ЊЕГОВОМ ПОТОНУЛОМ БРОДУ...

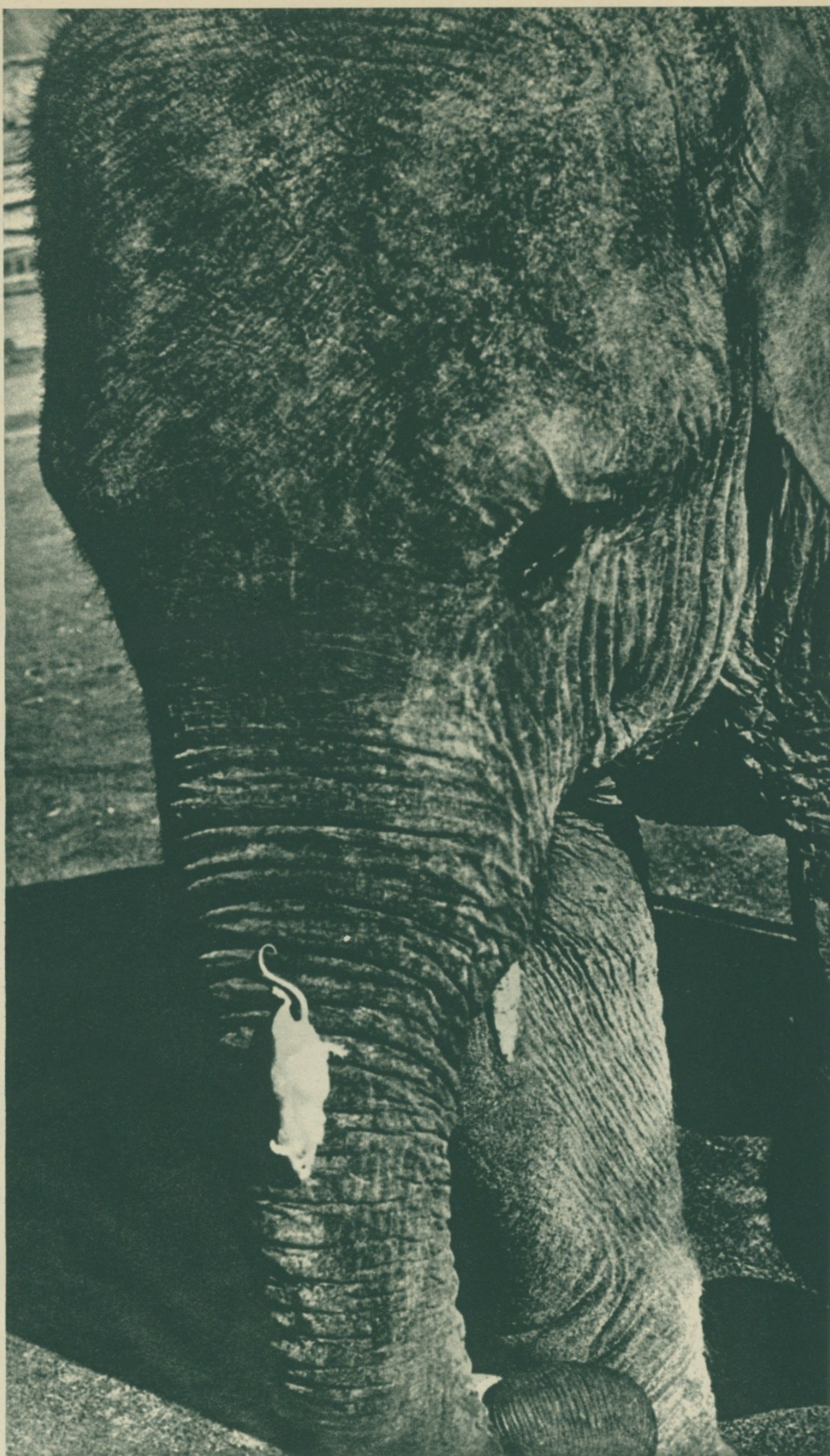
КЕЈТ ЈЕ ЗАРОНИМА И ДОСПЕЛА С ДРУГЕ СТРАНЕ ПОТОНУЛОГ БРОДА...

КАД СЕ
30 ГРАМА МИША
НАСЛОНИ НА
ПОЛА ТОНЕ
ШТА ОСТАЈЕ ДРУГО
СЛОНУ
СЕМ ДА КЛОНЕ

И слон је клонуо, предао се и дозволио свом мини-познанику да слободно шета по његовим рапавим леђима, по набораној сурли. Дебело-кожи џин боји се мишева. Страх није ништа мањи ни кад је миш бео. Потпуно је јасно ко је у овом сусрету јачи. Слону не преостаје ништа друго сем да покуша да се не покаже — плашљив као миш.

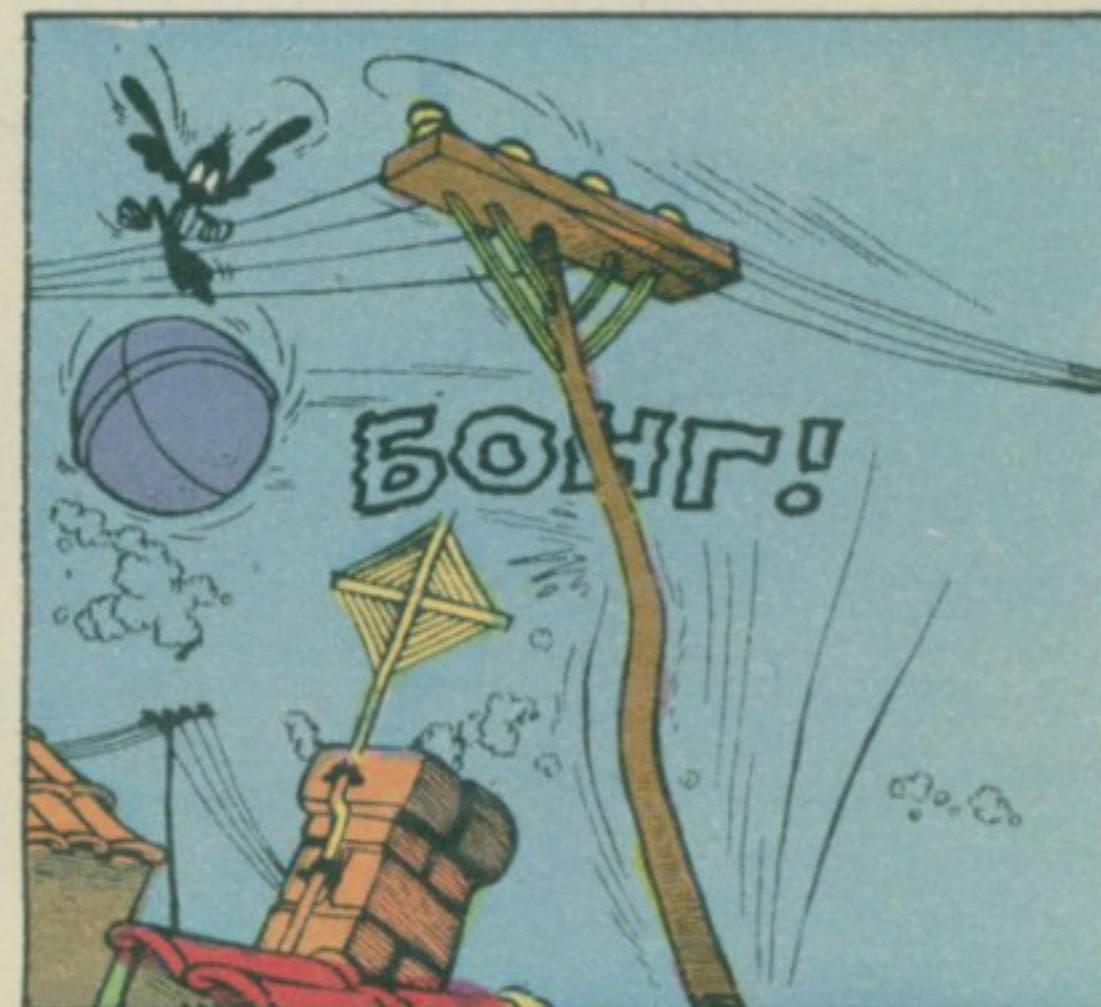
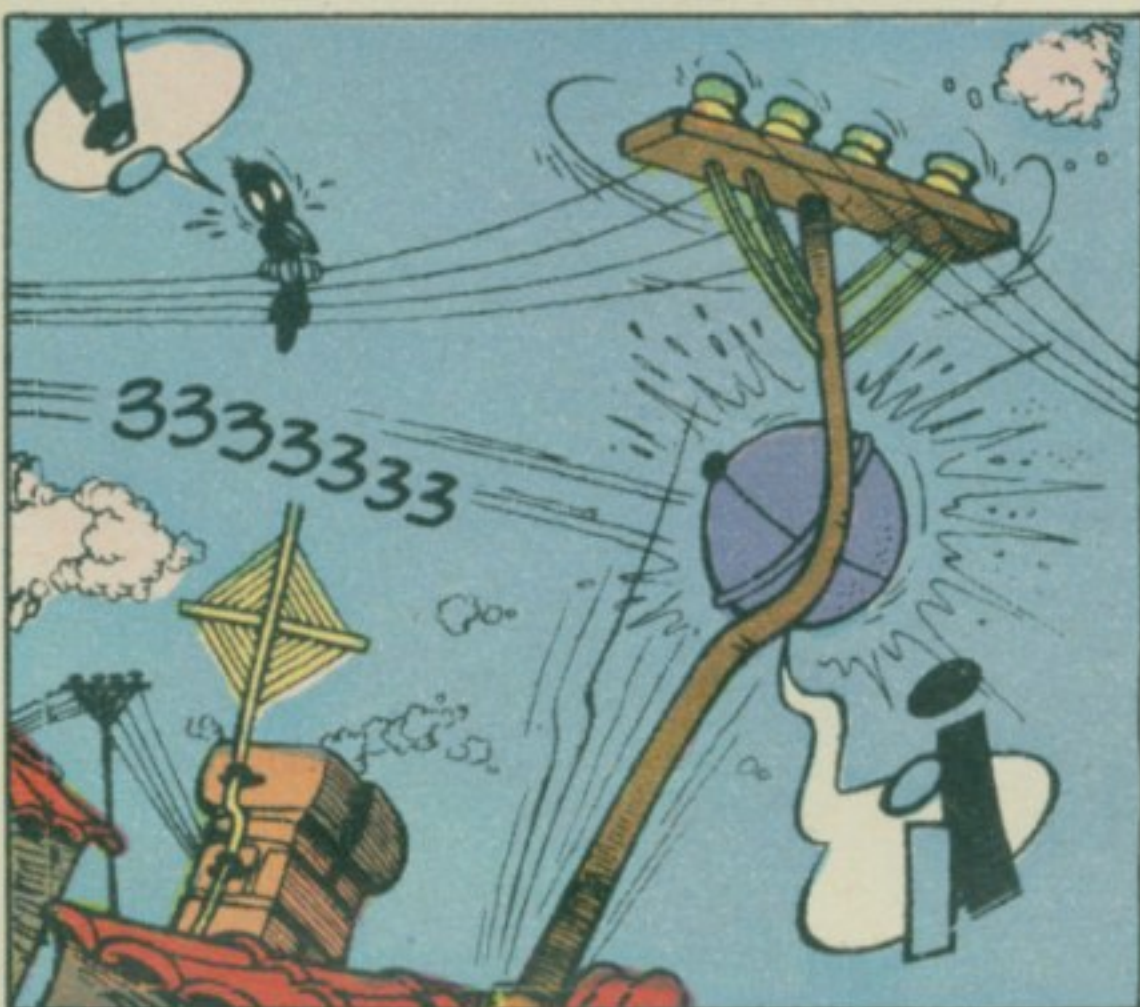

Ћирилица

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.

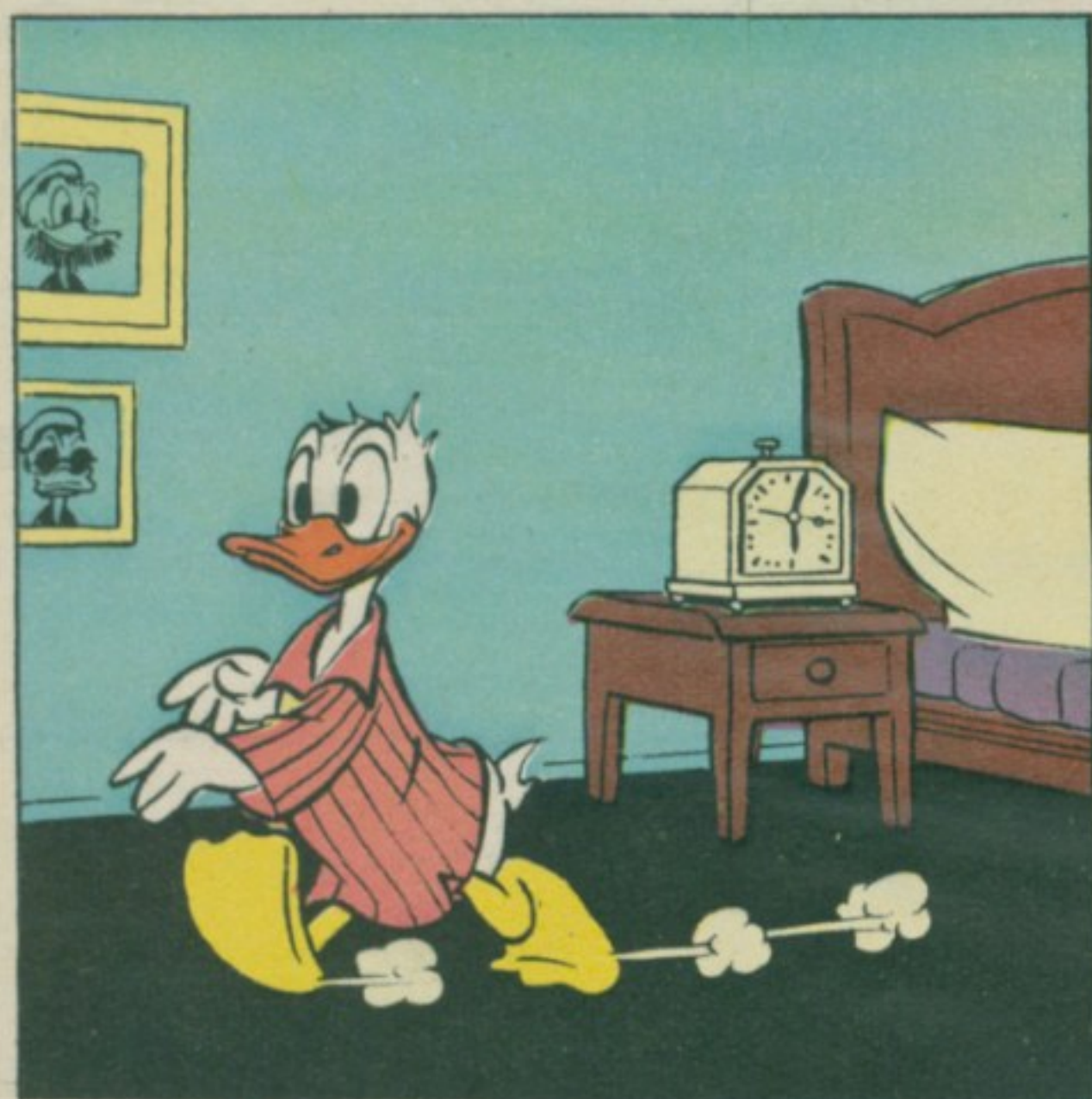
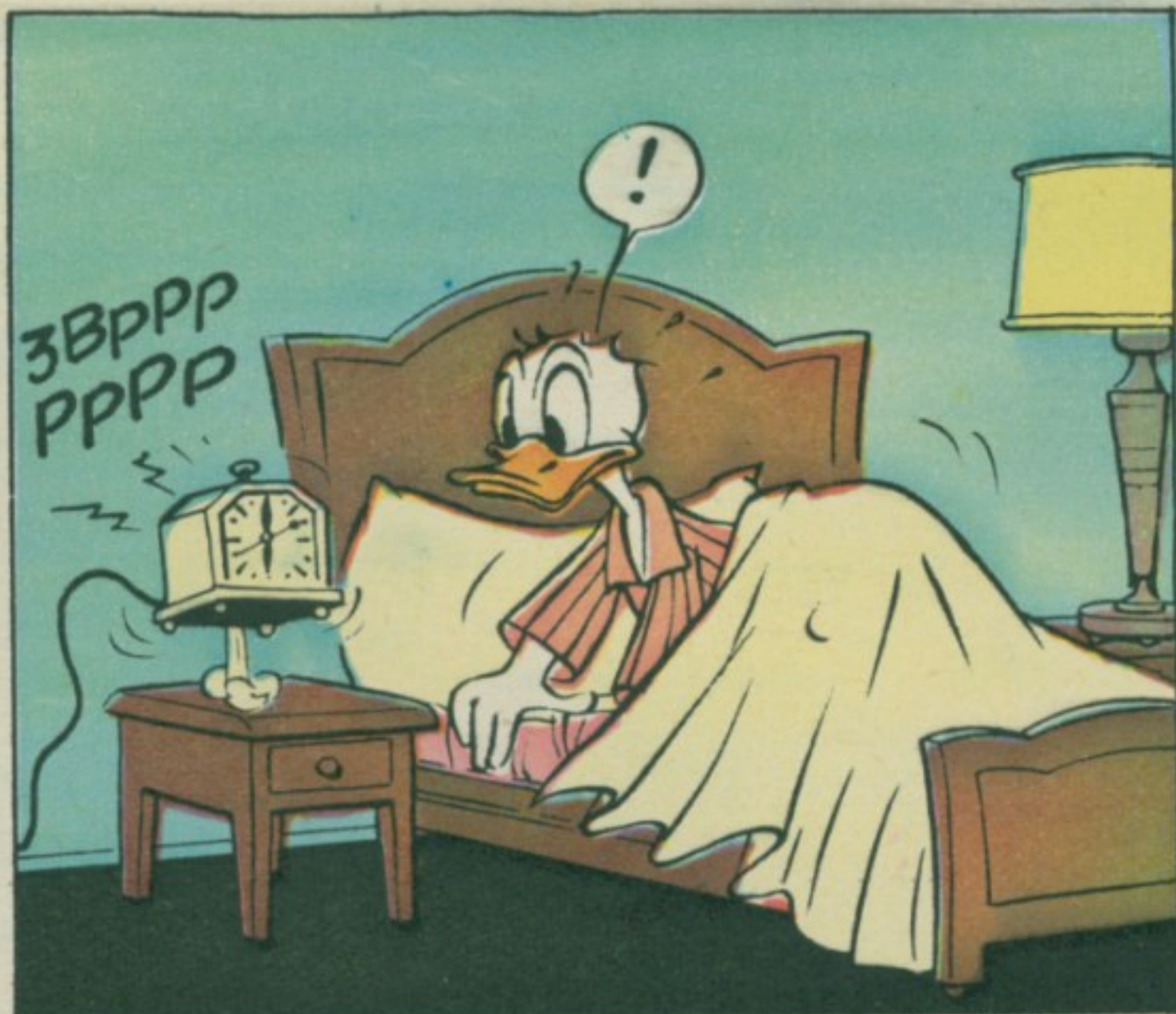
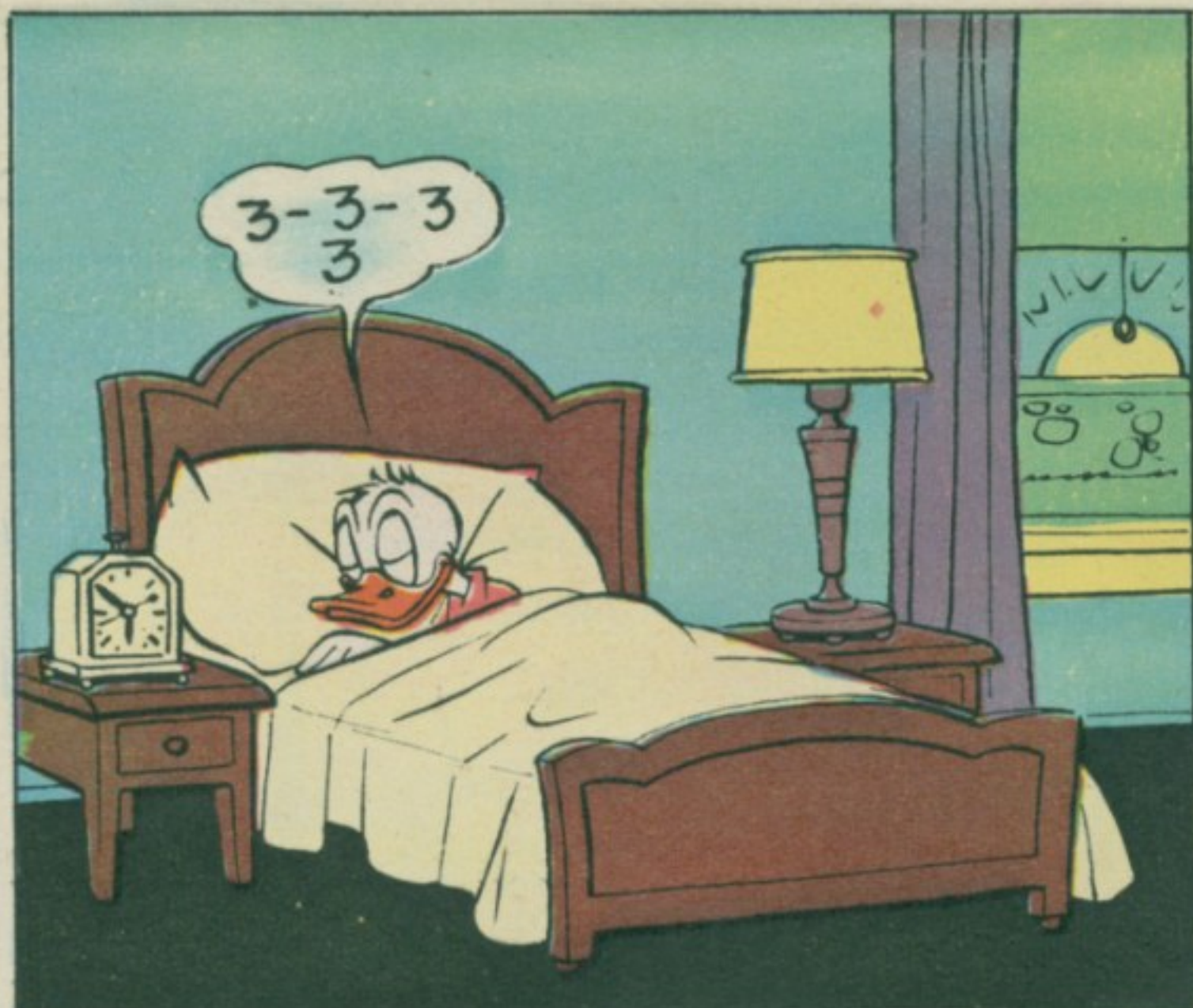

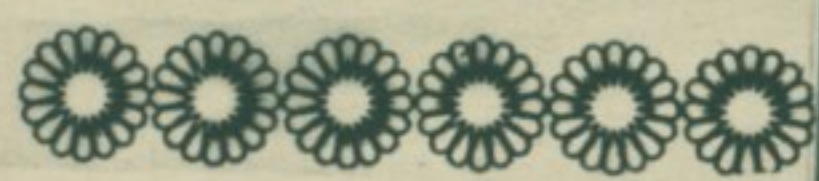
КАТАПУЛТИРАНА УДАРЦЕМ ЛОКОМОТИВЕ, "КАШИКА" КОПАЧИЦЕ У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИО ГРУ-ГРУ, ПОЛЕТЕЛА ЈЕ ПРЕМА НЕБУ...

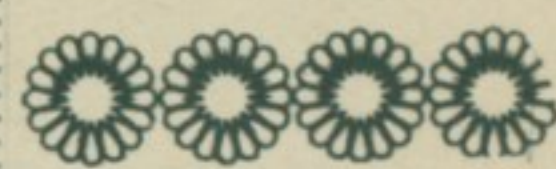
WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

МОЗАИК

Земља и ерупције на Месецу

У своје време совјетски астроном Козирев открио је да на Месецу с времена на време долази до ерупција вулкана. Отада астрономи из многих земаља покушавају да одгонетну тајну вулканских процеса на Месецу, да открију њихове узроке и периодичност ерупција.

Недавно су амерички научници дошли до закључка да до вулканске активности долази кад се Месец налази најближе Земљи. Очигледно, у то време Земља изазива на Месечевој површини такозване плимске таласе који достижу висину од 8 метара. Те „суве плиме“ доводе до пуцања Месечеве коре и кроз пукотине тада избијају вулкански гасови.

ПОСЛЕДЊИ ПОКУШАЈ

Пошто су четири дадиље већ после два дана дале оставку на службу јер нису могле да изиђу на крај с децом, један брачни пар из Њујорка дао је оглас следеће садржине: „Тражи се храбра дадиља за чување двоје деце. Предност имају бивши дресери животиња и ратници“.

КРАЈ ДЕЧАКА-ВУКА

Чувени индијски дечак-вук Раму умро је крајем априла у градској болници у Лукнову у 24. години.

Рамуова судбина, која невероватно подсећа на Киплингову причу о дечаку-вуку Моглију, изазвала је сензацију и интересовање стручњака у читавом свету. Године 1954. Рамуа, који је тада имао 14 година, нашли су у близини болнице у Лукнову. Није умео да говори и само је испуштао неке неартикулисане гласове; јео је само сирово месо и бојао се људи. Ни усправно није умео да иде а лежао је згрчен као што леже пси или вукови. На леђима и бедрима имао је велике ожиљке као да га је вучица носила у чељустима и вукла преко каменитог тла.

Према мишљењу лекара и психолога, Раму је одрастао без икаквог контакта с људима. Доктор Шарма, примаријус болнице у Лукнову који је и нашао Рамуа, сматра да је дечака, још као бебу, нашла или отела нека вучица и одвукла га у своју јазбину где је и остао. Али, ово је само претпоставка. Рамуова судбина заувек ће остати тајна.

ИЗВОР У МОРУ

То место одавно је познато морнарима који плове океанима. Тамо, источно од Флориде, они одлазе да би допунили затиху питке воде. Узимају је из „бунара“ који се налази у мору, усред слане воде. Пречник овог „бунара“ износи 90 метара а вода у њега доспева из једног извора који се налази на дну мора, на дубини од 40 метара.

ЕКСПЛОЗИВНА ОСТРИГА

Необичну остригу нашао је главни кувар у једном ресторану у Вашингтону. У њеној љуштури налазио се детонатор од бомбе. Стручњак који је био позван да „разоружа остригу“ претпоставља да је детонатор годинама лежао у близини спруда где се налази гајилиште острига.

ПЛИВАЧКИ РЕКОРД ЗА БЕБЕ

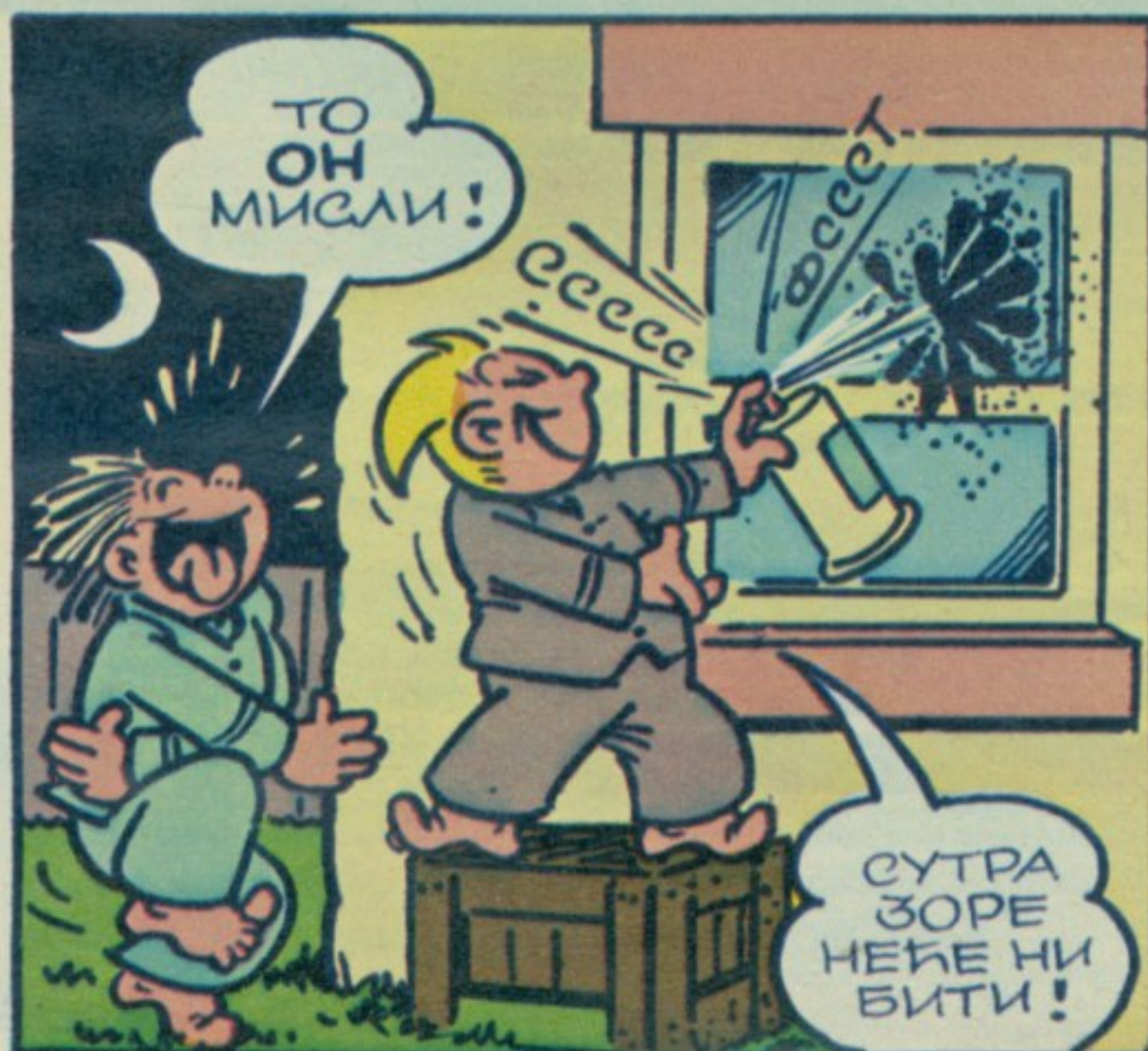
Шест минута и 15 секунди пливао је непрекидно деветомесечни Јоханес Леман из Минхена и тиме поставио нов светски рекорд међу бебама-пливачима. У извештају наставника прве пливачке школе за бебе у Немачкој, каже се да мали рекордер, који је пливао у води топлој 34° Целзијусова степена, није после свог великог подвига показивао никакве знаке умора.

ДИПЛОМАТСКИ ПАСОШ ЗА ПЕВАЧИЦУ

Најчувенија певачица арапског света, шездесетогодишња Ом Касум, добила је за своје заслуге као „најбоља амбасадорка Египта“ дипломатски статус. Са својим новим дипломатским пасошем у ташу Ом Касум, која својом интерпретацијом елегантних арапских љубавних песама изазива сузе и код старих и код младих, путоваће најпре на гостовање у Кувајт.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е.А.ПОА

ДИЛИЖАНСА КОНКУРИШЕ АУТОМОБИЛУ

Кондуктер труби у рог, кочијаш пуца бичем, путници огрнути старинским пелеринама и с високим цилиндрима на глави заузимају своја места у дилижанси. Љубазни гостионичар појављује се на прагу своје крчме, која истовремено служи и као поштанска станица, да би пожелео путницима да „уз помоћ свевишњег“ срећно стигну из Глазгова у Лондон.

Романтично путовање кроз прозу 20. века — тутањ натоварених камиона и урлање млазних авиона — траје седам дана.

НИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈУ

Недавно је у Калифорнији лишена слободе извесна Берта Менш због недозвољеног ношења полицијске униформе. На суду, кад су

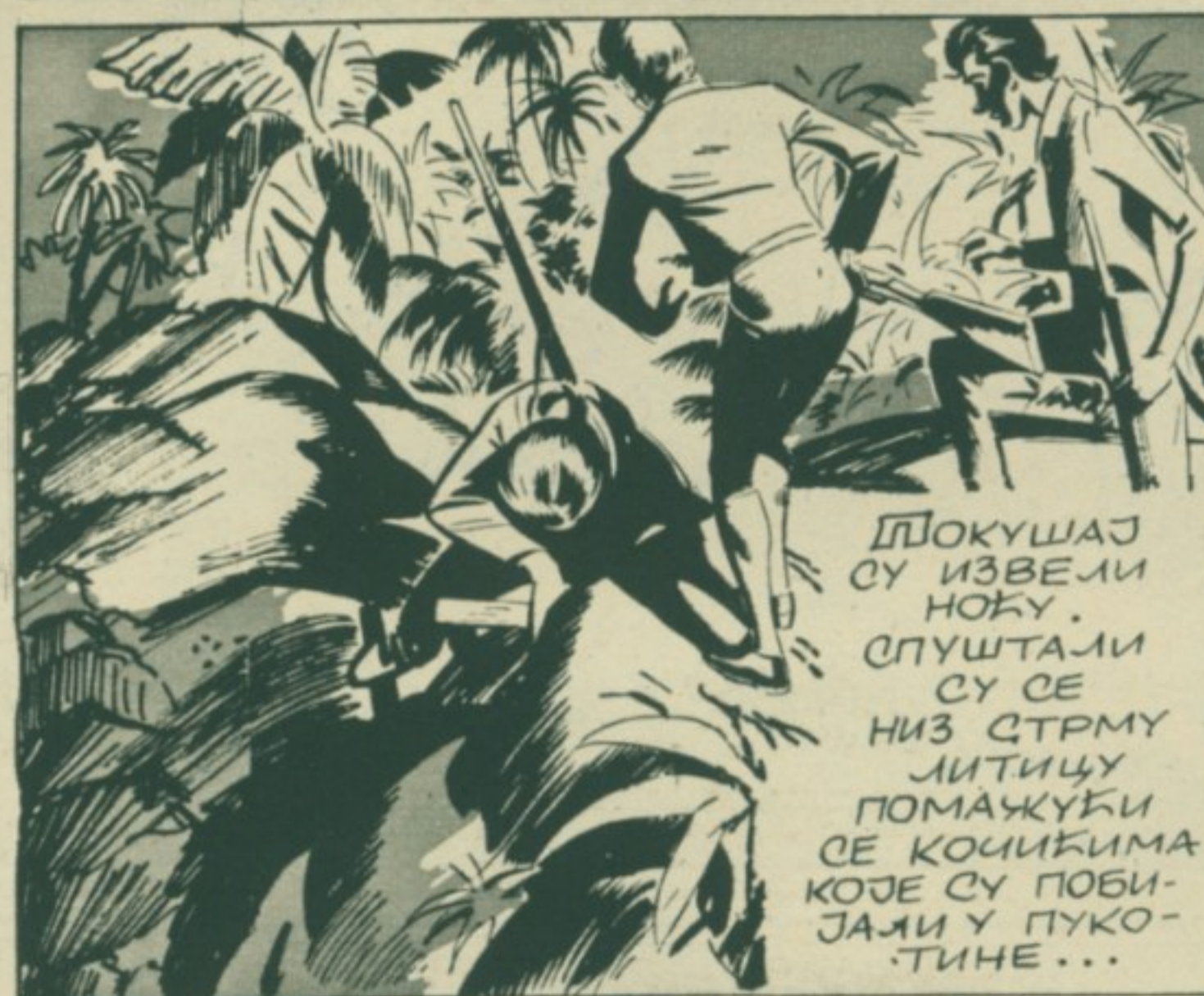
је упитали за разлог, Берта је објаснила да је одувек сањала о томе како ће једног дана носити униформу. Пошто није успела да положи испит за жене-полицајце, некако је набавила женску полицијску униформу и носила је пуних месец дана све док неки ревносни полицајац није приметно да Берта на једном рукаву своје униформе има ознаку поднаредника а на другом наредника.

ШТА ТО
НОСЕ С
ТОЛИКО
ПАЖЊЕ?

ТО ЈЕ ОНА ЧУДНА
ЖИВОТИЊА СА СКРЕТ-
НИМ ЗУБИМА И НОК-
ТИМА КОЈУ СМО УХВА-
ТИЛИ И КОЈУ ЈЕ
КАПЕТАН ХТЕО ДА
ПОНЕСЕ У ЕНГЛЕ-
СКУ. ЕКСПЛО-
ЗИЈА ЈУ ЈЕ
ИЗБАЦИЛА
НА ОБАЛУ.
ОНА ЗБОГ
НЕЧЕГА
ПЛАШИ
ДОМОРО-
ЦЕ!

ОСАМ ДАНА СУ ЊИХ ТРОЈИЦА ОСТАЛИ
У СВОМ ЗАКЛОНУ И ИЗЛАЗИЛИ СУ САМО
ПО ВОДУ И ГОРКЕ ОРАШЧИКЕ. НАЈЗАД
СУ БИЛИ ПРИНУЂЕНИ ДА ПОКУШАЈУ
ДА СИЋУ НА ОБАЛУ.

ПОКУШАЈ
СУ ИЗВЕЛИ
НОКУ.
СПУШТАЛИ
СУ СЕ
НИЗ СТРУЈУ
ЛИТИЦУ
ПОМАЖУЋИ
СЕ КОЧИКИМА
КОЈЕ СУ ПОБИ-
ЈАЛИ У ПУКО-
ТИНЕ...

КАД СУ ВЕК
МИСЛИЛИ
ДА СУ СРЕЋНО
СТИГЛИ У
ПОДНОЖЈЕ,
ИЗА ЈЕДНЕ
СТЕНЕ НА
ЊИХ ЈЕ НАВА-
ЛИЛА ГРУПА
ДОМОРОДАЦА.
ДА ПУЦЊЕМ
ИЗ ПУШАКА
НЕ БИ
УЗБУНИЛИ ЧИ-
ТАВО ОСТРВО,
БРАНИЛИ
СУ СЕ
КУНДАЦИМА.

СПАС! ДВА
ЧАМЦА!
УЗМИМО ЈЕДАН
И БЕЖИМО!

ВИКА
СЕ
ЧУЈЕ СА
СВИХ
СТРАНА!

БРЗО! НА-
ВАЛИМО НА
ВЕСЛА!

ГЛУПО ЈЕ ОСТАВИ-
ТИ ДРУГИ ЧАМАЦ
НА ОБАЛИ! МО-
РАМО СЕ ВРА-
ТИТИ И ОНЕСПО-
СОБИТИ ГА
ЗА ПЛО-
ВИДУ!

ТУЖАН РЕКОРД

У бици код белгијског ме-
ста Ватерло француску вој-
ску предвођену Наполеоном
Бонапартом победиле су у-
дружене енглеска и пруска
војска. Страдало је око
50.000 војника.

ПИРОВА ПОБЕДА

Пре извесног времена дежурног
полицајца у станици у америчком
граду Охајо пробудио је у 3 часа
ујутру глас који је јављао да се не-
што необично догађа с његовим су-
седом Смитом. Кад је полицијска
патрола стигла пред кућу помену-
тог Смита, затекла га је како на
отвореном прозору лаје из свег гла-
са не обазирајући се на бурне проте-
сте својих суседа. Тек кад су га ма-
ло смирили, Смит је објаснио поли-
цијцима да му је досадило непре-
кидно лајање суседовог пса па ка-
ко све његове молбе нису помогле,
решио је да му се на овај начин
освети. На жалост осветио се себи,
јер га је судија за прекршаје осу-
дио на новчану глобу због ремеће-
ња јавног реда.

КЛАУДИЈА КАРДИНАЛЕ

КОШАРКАШИЦА

На самој ивици дубоке провалије стоје човек и жена. Одоздо они изгледају мали, сасвим мали. То су познати шведски научник Малгрен и његова вереница Валерија. Одједном... они се котрљају по скоро вертикалној падини доле. Посматрачима застаје дах.

— Стоп! Још једном — чује се глас Михаила Калатозова, режисера филма „Црвени шатор“ који се снима у совјетско-италијанској копродукцији. У овом филму, посвећеном експедицији чувеног истраживача Умберта Нобила на Северни пол, улогу Валерије тумачи Клаудија Кардинале, а шведског научника Едуард Марцевич.

Понављање је испало мање успело за Марцевича. Он је повредио ногу, а Клаудија Кардинале, стресајући снег са бунде очекује док Марцевичу указују помоћ да би опет поновили пад.

Новинари су је упитали:

— Јесте ли осећали страх кад сте морали пасти са такве висине.

— Искрено речено нисам — одговорила је глумица. — За десет година рада на филму морала сам да снимам и у тежим ситуацијама. У овој епизоди моје, да тако кажем, „спортске могућности“ испитиване су неколико минута, а у филму „Драге звезде великог медведа“ морала сам у току читавог снимања да подносим и велика физичка и велика психичка напрезања.

— У оваквим ситуацијама обичај је да се пита шта вам је помогло да изађете на крај с тим тешкоћама и напорима.

— Наравно, много значи искуство у раду на филму. Али искуство без доброг тренинга тешко да би помогло. Сећам се свог детињства. Нисам ни помишљала да ћу постати филмска глумица. Док сам ишла у школу у Тунису мој сан је био да postanем учитељица и да добро играм кошарку. Прву жељу нисам остварила и због тога и сада жалим. У кошарци су моји успеси били знатно већи. Чак сам играла за репрезентацију Туниса. Поред тога, и у пливању сам била међу првима у земљи.

— Како се даље развијала ваша спортска каријера?

— Када смо се преселили у Италију наставила сам да се бавим кошарком, а у исто време заволела сам и одбојку. У оба спорта наступала сам за боје водећих италијанских екипа. Све док ме филмски режисери нису почели да селећу са понудама.

— Да ли сте сада напустили спорт?

— Не, никако. Не бих без спорта могла да издржим толике напоре. Играла сам већ у 32 филма. Сада, наравно, не учествујем на такмичењима али се редовно бавим гимнастиком, акробатиком, и атлетиком. Спорт ми помаже у раду.

— А које спортове, од оних којима се не бавите, највише волите?

— Највише ми се свиђају бокс и фудбал и све оне спортске дисциплине у којима се тражи храброст, снага. Можда ће вам изгледати чудно али ја не волим тенис.

ОТВОРЕНА БЕРЗА ЗНАЧАКА »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«

Кад је дошла на идеју да отвори своју берзу значака, редакција нашег листа није помишљала да ће она наићи на толики одзив код скупљача. Тек кад су 3. маја око седамнаест часова почели да пристижу пасионирани колекционари носећи своје збирке, неки у рукама, други у торбама, а било је и омањих кофера, постало нам је јасно да је

изабран прави тренутак: требало је, можда, и раније омогућити „значакарима“ да се негде окупљају, мењају дупликате, разговарају. А скупљачи значака су вам један посебан овет, миран, тих, стрпљив. Има и старих и младих, пензионера, девојчица, дипломираних инжењера и полетараца који још не иду у школу. Па ипак све то шарено и

разнолико друштво има нешто заједничко: страст за скупљањем значака.

На крају синоћњег првог састанка, подељене су и награде. Прву награду — 200 нових динара — за највећу збирку добио је Слободан Радак, Београд, из Улице Војводе Мица 5. Две друге награде — по 100 нових динара — за најлепше уређене колекције са великим бројем значака добили су Вера Гуљцев, хемијски техничар, из Улице маршала Тита 4-а и студент Зоран Јанковић, Војводе Степе 129. Међу најмлађим посетиоцима берзе, најлепше колекције су имали два Дејана, седмогодишњи Дејан Кнежевић, из Улице Чернишевског 16, и Дејан Врањан, стар 6 и по година, из Јованичке улице, павиљон 2.

Обратили смо се Слободану Радаку, дипломираном економисти из Београда који је добио нашу прву награду за највећу колекцију од 6.000 значака с питањем шта мисли о отварању берзе, о томе како би гребало убудуће да ради и упитали га има ли неких предлога:

„Мислим да сте били у праву што сте нагласили да ће то бити берза за размену а не продају значака. Прави колекционар значака и новац — то не иде. Ипак, у току десет година, колико сакупљам значке, по-

неке сам морао да купим. Али, само онда кад другачије нисам могао да дођем до њих. Кажем, то може да буде изузетак, међутим не и принцип.

Требало би да ваш лист организује од нас скупљача друштво, нешто слично као што постоји у Сомбору. Ту бисмо ми прави скупљачи могли да остваримо своје жеље да други виде наше збирке и да ми видимо нешто ново. Мене лично интересује како могу да ступим у везу с колекционарима који не живе у Београду. Ја сам до сада, на пример, с инжењером Брашанцем из Пљеваља разменио 1500 значака, а никад га нисам видео. Решење видим у томе да читаоци „Забавника“ изван Београда пишу на адресу берзе какве колекције имају, које би значке мењали, да ми јовде петком по подне та писма прегледамо и ступамо у контакт са њима.“

На крају нас је друг Радак, носећи три торбе пуне албума од којих су неки били и на светским изложбама, поздравио речима: „Сигурно ћу доћи у идући петак!“

Очекујемо и њега и све вас скупљаче у петак, 10. маја у 17 часова у Клубу „Политикиног забавника“, Цетињска 1/1. И сваког петка убудуће.

НАЈМЛАЂИ СКУПЉАЧИ У ДРУШТВУ ПОЗНАТОГ ФУДБАЛЕРА МИЛОША МИЛУТИНОВИЋА, ЧЛАНА ЖИРИЈА НАШЕ БЕРЗЕ

Мој отац, чудак

ЕВО, ЧИМЕ САМ ВАС ЗАРОБИО!

Рано изјутра једног августовског дана 1941. године група партизана Романијског партизанског одреда заједно с борцима из села Мокрина напала је усташко упориште „Дом краља Александра“, на Јахорини. Дан раније партизани су се, пред зору, привукли до саме хотелске зграде и пратили шта раде усташе и домобрани. Продужили су то и по сле сванућа заштићени маглом. Пошто је свануло, видели су да су усташе и домобрани отишли на спавање. Партизани, које је предводио Перо Косорић, одлучили су да сутрадан у исто време нападну ово упориште.

Брзо је направљен план напада. Зграда у којој су биле усташе и домобрани биће опкољена, остаће само „цеп“ на путу према Сарајеву. Тај пут посешће два борца толико су могли да одвоје: одважни дрвосеча Алекса Бојовић Брка, сељак из Мокрина, и још један борац. Њихов ће задатак бити да пресеку оне који буду покушали да беже.

Сутрадан рано борци и група сељака опколили су усташку зграду. Усташе су после доручка заиста отишли на спавање. Партизани нико није опазио све док нису ураганском ватром засули зграду. У самом упоришту посао је брзо обављен. Већина усташа и домобрана брзо се предала, а мање групе су се разбежале. Једна од њих појурила је путем према Сарајеву. И, наравно, иза окуке налетела на заседу.

Брка је заузео положај изнад самог пута, а другог борца поставио подаље од себе, да му обезбеђује бок. Брка је био готово без икакве муниције, од капитулације је сачувао нешто „ћорака“ које је запленио заједно с бојевом муницијом. И све је то у тим првим данима устанка носио у торби. Кад је први усташа излетео иза кривине, недалеко од њега изненада се појавила атлетска и накомострена снажна Бркина фигура. Громким гласом Брка је наредио:

— Лежи! Бацај оружје!

И опалио један „ћорак“ за сваки случај.

Усташа је био толико изненађен да је одмах послушао команду. Сео је на друм и бацио пушку. Одмах за њим наишао је и други усташа. Брка је опет грмуо:

— Лежи! Бацај оружје!

И опет је опалио један маневарски метак. Усташа је послушао команду, свалио се поред онога првог који је већ лежао на друму и одбацио пушку.

Ова необична сцена поновила се двадесетак пута. Последњи усташа, кад је видео да остали леже по друму један уз другог и да су бацили оружје, није ни сачекао Бркину команду, него је одмах легао и збацио пушку. Брка се тек сада нашао у невољи. Шта да чини сам са толико усташа? Друг који му је обез-

беђивао бок био је подалеко од њега. Брка га позва, па кад овај стиже гласно му командова, да и усташе чују.

— Доведи чету на цесту!

Борац је трчећи замакао иза окуке. Схватио је да Брка тражи појачање да заробљене и разоружане усташе одведе Пери Косорићу. Али, време је пролазило а њега никако. Усташе су лежале. С времена на време понеки од њих би се покренуо бацајући поглед низ пут. Брка је будно мотрио на њих и чим би се неко померио, опалио би „ћорак“ а који пут и прави бојни метак. Усташе су се умирале као јагњад. Уто је стигао и онај борац, његово „бочно“ обезбеђење са десетак партизана. Брка је тада сам пришао усташама и командовао:

— Устај...

Кад су усташе и домобрани поуштајали и постројили се, Брка је

стао испред њих, погледао их подсмешљиво и није могао да се уздржи да им не каже: „Ево, чиме сам вас заробио...“

Отворио је своје фишеклије и из њих истресао „ћорке“ који су му били преостали...

Борци покупише заплењене пушке и муницију, а Брка нареди колони заробљеника да крене ка своме бившем логору који је сада био у партизанским рукама.

Кад се прикључио групи партизана, сељацима и Пери Косорићу, Брка је овако препричао свој јутрашњи доживљај:

— Вала, другови, ја се отарасих оних мојих „ћорака“. Нисам знао да могу вредети као и бојна муниција.

Истог дана формирана је нова Требевићка чета. Алекса Бојовић — Брка постао је њен први командир.

Све због једног телета

Златана Перовић, сељанка из Кумбора у Босни, изгуби теле у јесен 1942. Не обазирјући се на полицијски час који су Италијани били завели, упали фењер и пође у шуму изнад куће да га тражи.

Пошто се у Кумбору и суседним селима налазило више италијанских јединица, убрзо приметиле слабу светлост и помислише да би то могли бити партизани или њихова веза. Одмах телефоном издаше наређење за узбуну и опкољавање терена са свих страна.

Не знајући о чему се ради сељаци су чули како Италијани тихо командују: аванси Савоја. Након сат-два опкољавања око Златане стегоше обруч. Док јој је прилазио један официр с упе-

реном машинком, Златана подиже фењер изнад главе и мирно упита:

— Коко мој, да ми где ниси видео теле?

Максим на стражи

Наредно сеоски кмет 1942. Максиму Бацковићу да чува цесту. Извршавајући наређење Максим је, са штапом у руци, поред цесте чувао и три козе. Једног дана наиђе колона италијанских аутомобила. Један се поквари у близини Максима. Изиђоше да га поправе и угледаше Максима. На захтев Италијана тумач га упита:

— Шта радиш, стари?

— Ево чувам ове три козе и Виктора Емануела.

У буре или у смрт

У горњем Вакуфу одсекосе усташе једну петорку партизана од осталих јединица. Беже-

ћи од усташа, испред заласка сунца, дођоше у близину села и угледаше огроман храст. Реше да се попну на њ. Кад су дошли под храст, угледаше велико буре под њим. Тројица другова брзо се попну на дрво, а Мирко Трапарић и Божо Васовић осташе под дрветом код бурета да виде куда ће усташе. Убрзо опазише да иду према њима. Мирко хитро ускочи у буре и викну Боју:

— Ускочи и ти у буре, погинућемо сви!

— Нећу, никад ми нико није погинуо у бурету, па нећу ни ја!

Мирко извади револвер, упери у чело Боју и просикта кроз зубе:

— Улази, иначе ћу те ја убити!

Видећи да се не шали, Божо ускочи истог тренутка. Тако се сви спасоше сигурне смрти. Кад се спусти мрак, придружише се својој јединици.

КАТЕРИНА

ЗВАНА

ЗЛАТНА КАЦИГА

Иако је недавно награђена у Кану као певачица која је у 1967. години имала највећи број продатих плоча у Италији, Катерина Казели није задовољна. Засада жели да остави музику мало по страни и да се посвети, како сама каже, „нечем конкретнијем“. Почела је да пише сценарио за филм. Тема је живот у једном градићу италијанске покрајине Емилије, где је и сама рођена и одрасла.

Међутим, Катерина ипак није сасвим напустила музику. Вратила се ових дана са турнеје по Румунији где је постигла велики успех. Иако није учествовала на овогодишњем фестивалу у Сан Рему, изгледа да ће и ове године њене плоче бити најтраженије у Италији. У слободном времену, између турнеја и концерата, намерава да пише песме на емилијанском дијалекту! Посветиће их своме великом пријатељу, веома популарном Ђанију Морандију, који је такође пореклом Емилијанац.

Какав ће бити сценарио који пише, то се још не зна. Али се зна да је Катерина златна: због златних плоча, златне косе и „златног човека“.

Тражићу,
и једног дана ћу ипак
пронаћи.

Тражићу златног човека,
који би био само мој.
Наћи ћу таквог човека,
који би увек био крај мене,
који ме никада не би
остављао саму,
никада саму!
Можда си баш ти
тај златан човек
Али, нисам баш сасвим

сигурна

Зато ме пусти
да се малчице осврнем
унаоколо,
па ћу ти тек онда рећи
да ли си то баш ти...

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Ја Денис, усуђујем се да тврдим да је ова година занимљива и тешка. Рецимо фотографија може да се пренесе на даљину. Дотада је само могао глас да путује. Ваљда се таква фотографија зато и зове телефото.

● Тешка је јер је у пролеће у судару са леденим бреговима потонуо брод „Титаник“. Свет је узбуђен. С несрећном лађом на дно је потонуло 1390 путника.

● Већ у јесен почињу балкански ратови. Експлодирало је буре барута како су тада звали Балкан. Све више људи је у униформама, све више кућа са црним барјацима.

● Лењин прелази у Закопане да буде ближе Русији. Првог маја четири стотине хиљада руских радника излази на улицу с црвеним заставама. Почиње велики штрајк.

● Храбри Енглеz Скот, којег сам прошли пут оставио за другу вожњу, није стигао да се врати са Северног пола. Издахнуо је. Исцрпљен.

● Испаде много невесела година. Чак и филм „Јадници“ (прва верзија) траје пет сати. И много је тужан.

● Годину 1912. мало разгаљује Чарли Чаплин својим филмом „Аутомобилска трка“. Сви су смешни и трка и аутомобили и људи. Што год својим штапом додирне мој пријатељ Чарли постаје смешно.

11 ПАНАР година 1912.

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

Ја, Денис, тврдим да је ова година потврдила правило да је број 13 баксузан. Много намћораста и несрећна нека година.. Прадедови малих читаца „Забавника“ су у рововима. Трају балкански ратови. Млади Французи проводе по три године у војсци.

● Најсмешнији писац Бранислав Нушић постаје управник позоришта у Скопљу. Даске које живот значе отада су познате и у Македонији.

● Те године рођен је будући нобеловац Албер Ками а песник Рабиндрант Тагоре добија Нобелову награду.

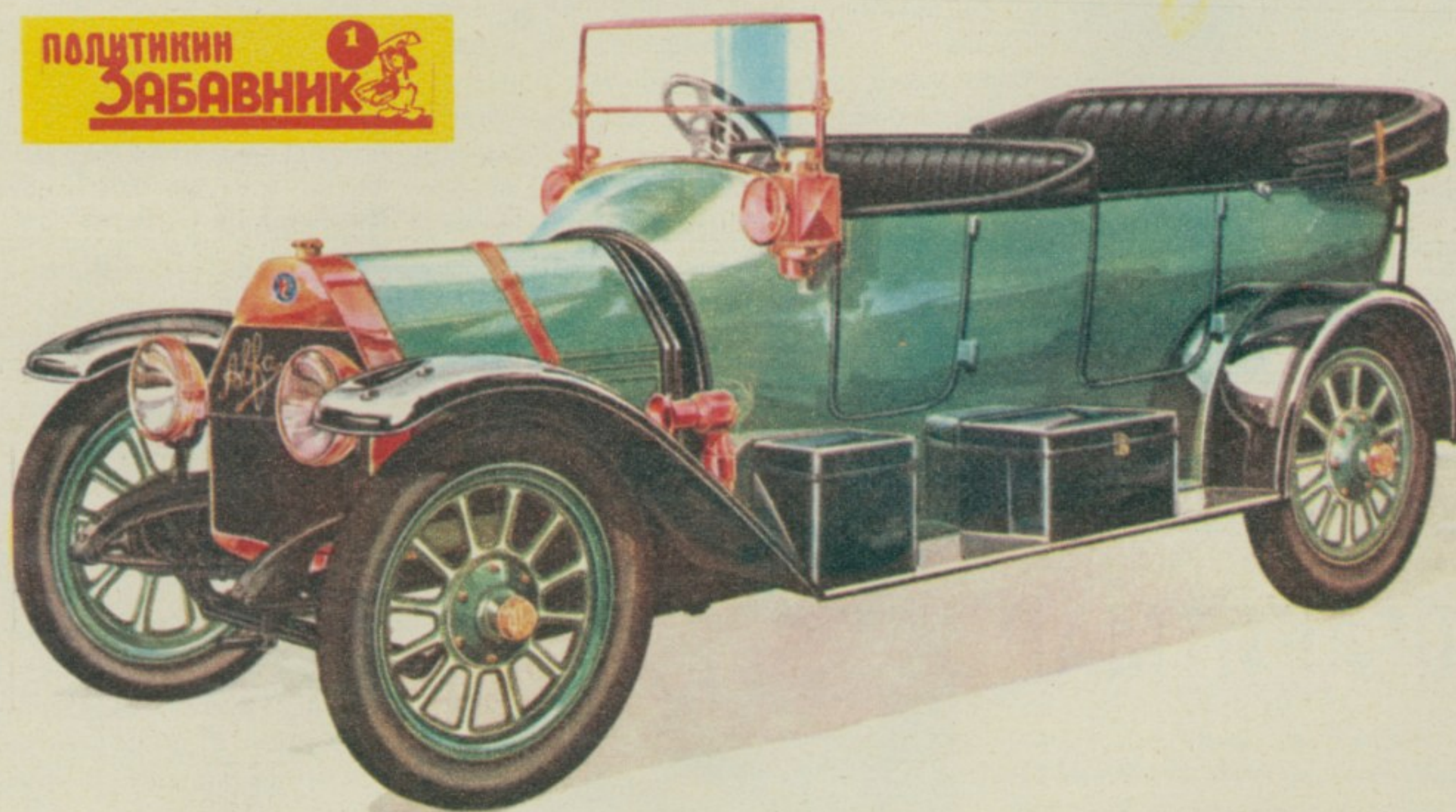
● Украдену Мона Лизу допови су прошетали до Италије. Тамо су их видели полицајци и раставили. Ђоконду су послали у Лувр а допове у затвор. Сада су и она и они били иза решетака.

● Пилот Ролан Гаро прелетео је читаво једно море. Средоземно.

● Један други Француз, Пеги скаче са висине од 250 метара али са падобраном.

● Као што сам рекао, Луј Армстронг има 12 година и трубу која испушта дивне звуке.

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

12 АЛФА-РОМЕО година 1913.

***** ФАБРИКА СНЕГА

Зимској спортској палати „Стерлинг Форест“ у држави Њујорк не прети опасност од отапања снега и леда: два врећаја за замрзавање и

шест компресора са 66 распршивача избацују воду под веома високим притиском. И готово у истом тренутку тло се покрива снегом.

Летећи аутомобил

Ово необично возило конструирао је амерички професор Мелер. Свој „тањир који игра“ назвао је летећим аутомобилом мада би се пре могао сматрати хеликоптером. Летелица се издиже у ваздух помоћу две елипе које покрећу мотори од по 90 коњских снага. Елипе је подижу вертикално а затим, променивши свој положај, омогућавају јој да пређе у хоризонталан лет.

Тежина „тањира“ је 350 килограма, пречник — 4 метра, брзина до 250 километара на час при „плафону“ лета од 1500 метара.

ДАСКА ЈЕДРЕЊАК

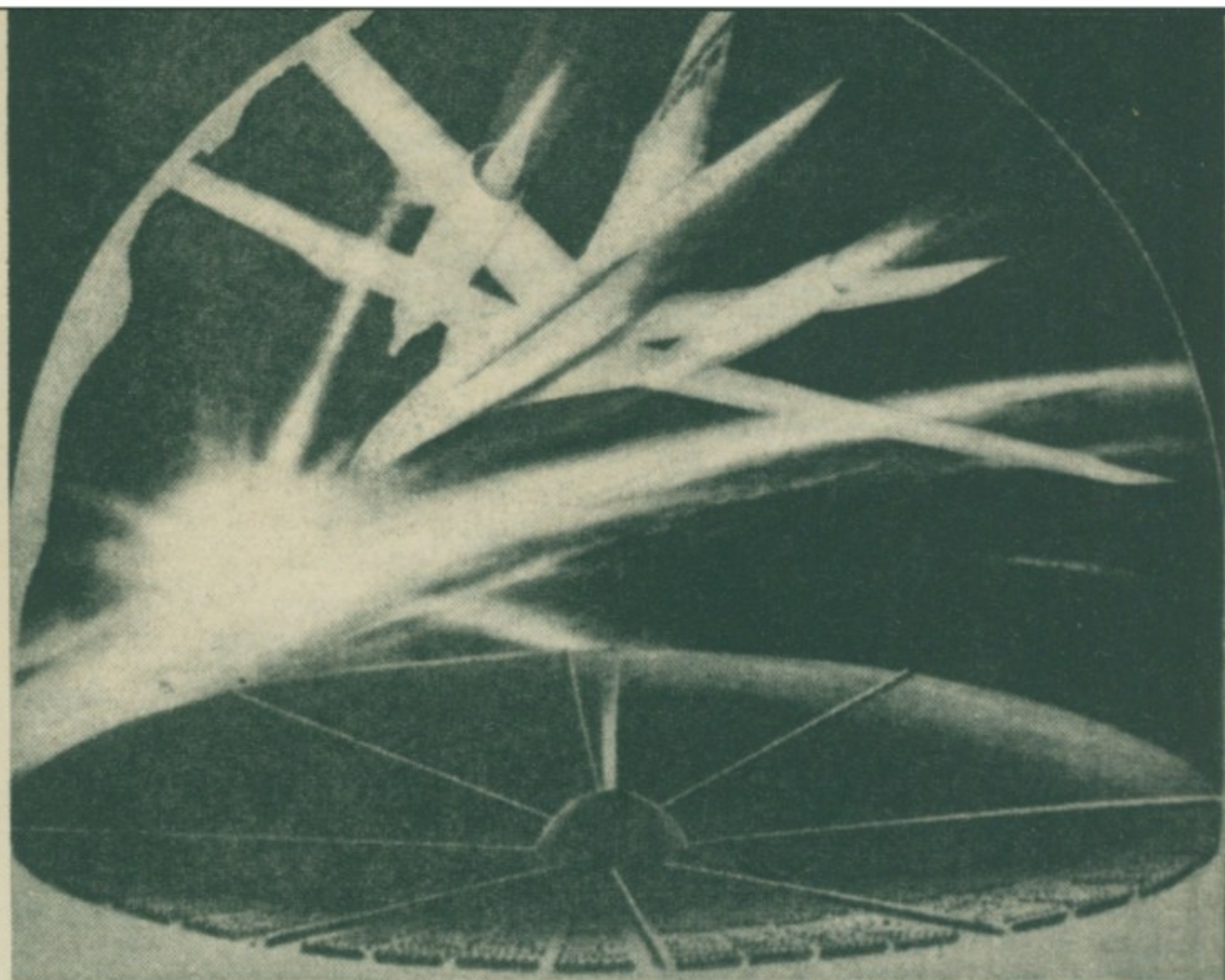
Оригинални „једрењак“ изум је једног немачког љубитеља спорта на води. Морепловац седи на нарочитој пловној дасци широкој 60 сантиметара или у чамцу једноседу, а рам с разпетим једром држи обема рукама. За одређивање правца потребно је подешавати једро према ветру. За кочење служи мало весло на корми.

САВИТЉИВ

ЛОГАРИТМАР

Логаритамски лењир је утолико тачнији уколико је дужи. Такве тачне и дугачке логаритмаре незгодно је носити у џепу. Имајући то у виду једна америчка фирма пустила је у продају логаритмар дугачак 25 сантиметара који, слично металном метру, може да се савије око нарочитог калема.

КОСМИЧКИ БИОСКОП

Преко 1000 места имаће ова циноvsка биоскопска сала која се гради за међународну изложбу „Експо 1970“ у Осаки. Биоскопска дворана зваће се „Астрорама“, јер ће се у њој углавном давати филмови о космосу и космичким летовима. Дворана је тако пројектована да ће посетиоци за време приказивања филма имати утисак да се налазе у космичком пространству. Филмови ће бити пројектовани кроз нарочито сочиво звано „рибље око“ и то на екран који ће имати облик полулопте.

ПАХУЉИЦЕ И ЗДРАВ РАЗУМ МИСИС КОУН

У свакој научно-популарној књизи или чланку где се говори о снегу вероватно ћете наћи и овакву мисао: лепота снежних пахуљица можда се крије и у томе да се међу њима не могу наћи ни две са истим шарама. То тврђење „сели“ се из књиге у књигу и, изгледа, нико досад није ни покушао да га провери.

А да ли би се оно и могло проверити? Прорачуни показују да чак у једном снежном покривачу дубоком свега десет сантиметара а на површини од једног квадратног километра има преко 300 милијарди пахуљица. А зими се под белим покривачем на нашој планети налази око 100 милиона квадратних километара; готово четвртина читаве Земљине површине. Треба додати да је на многим местима тај покривач дебљи од 10 сантиметара.

Милиони и милиони векова прошли су од оног времена откад се Земља охладила до тог степена да би на њу могао падати атмосферски талог у облику снега. И нека онда неко проба да помножи све те бројке и израчуна колико је досад пахуљица пало на Земљу.

Разуме се да их нико и никад не би могао све фотографисати и упоредити. Али, теоријски посматрано математички је немогуће да се при толиком броју пахуљица не би нашле две једнаке.

Све то је изложено у писму извесне мисис Арнет Коун из Мичигена, које је без икаквог коментара објавио амерички часопис „Сајенс нјуз“. Здрав разум ове радознале и педантне госпоје довео ју је до закључка неочекиваног чак и за стручњаке.

ПАРАДОКСИ ВИСОКОГ ПРИТИСКА

У лабораторијама универзитета у Сан Дијегу проучавају утицај притиска који влада у морским дубинама на разне микроорганизме. Утврђено је: невидљиви становници горњих слојева престају да се размножавају кад притисак достигне неколико атмосфера. Бактерије из великих дубина (1000 до 2000 метара) најбоље се развијају под притиском од неколико стотина атмосфера. Оне без икаквих штетних последица подносе притисак од преко хиљаду атмосфера.

ЗЕМЉА ЈЕ БИЛА

РАВНА

Хиљадама година човекова главна брига била је како да се исхрани и сачува од опасности и невремена. Међутим, једног дана он је приметио да је Земља по којој се креће огромно пространство. Али каквог

ПРИЈАТЕЉСКО УБЕЂИВАЊЕ

облика? Да би се на то питање добио одговор требало је да протекне много времена, да најпре становници земаља око Средоземља стигну до Гибралтарског мореуза и да виде како се пред њима пружа огромно водено пространство. Видевши ту непрегледну воду они су закључили да је цела Земља једно огромно острво окружено са свих страна водом. Али како се Земља одржава на тој воденој површини? Једни су мислили да почива на леђима огромног цина, други су тврдили да је у питању слон. На помисао да Земља има облик лопте први је дошао грчки филозоф. Други грчки филозоф, познати Аристотел (384-322 пре н. е.), проучио је проблем и открио неколико појава које су потврђивале ову претпоставку. Нешто касније чувени грчки научник Ератостен и астроном александријске школе који се бавио и математиком, хронологијом и географијом (276-194 пре н. е.) дао је принцип за одређивање величине Земље. Он је извршио ово мерење и нашао да је обим Земљиног меридијана 252.000 стадија, што за око 1000 километара одступа од стварне величине.

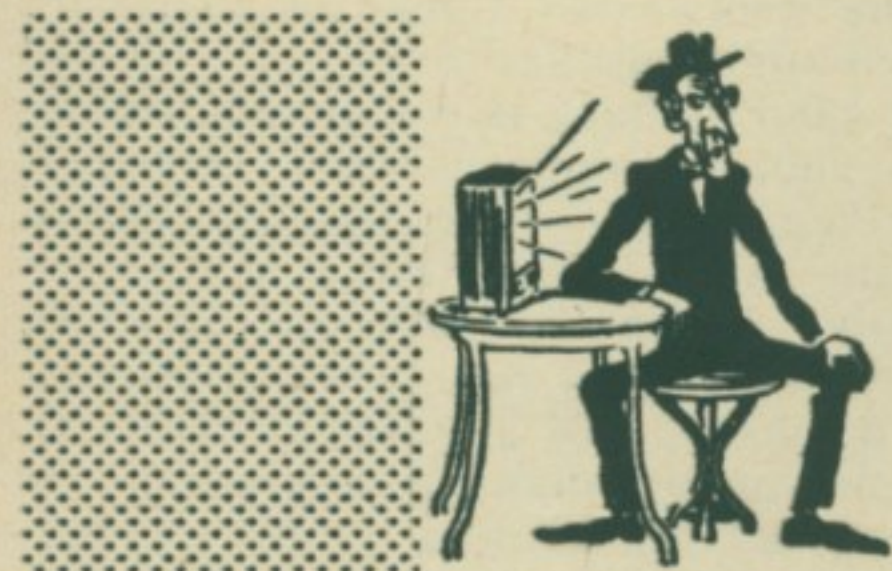
ЕВО КАКО СУ ЗЕМЉУ ЗАМИШЉАЛИ НАШИ ПРЕЦИ: РАВНА, ОКРУГЛА ПЛОЧА СА СВИХ СТРАНА ОПКОЉЕНА ВОДОМ (ПРЕМА ЗБОРНИКУ ФАЗИЛИКЕ СВЕТОГ АМБРОЗИЈА У МИЛАНУ).

У средњем веку све ове теорије пале су у заборав. Било је потребно да се шпански морепловац Кристифор Колумбо, полазећи од мишљења да је Земља округла, отисне 1492. године на пут и открије Америку а затим и открића славних научника Коперника и Галилеја, па да хипотеза о томе да је Земља округла буде потврђена.

ГЕОГРАФСКИ ДВОБОЈ

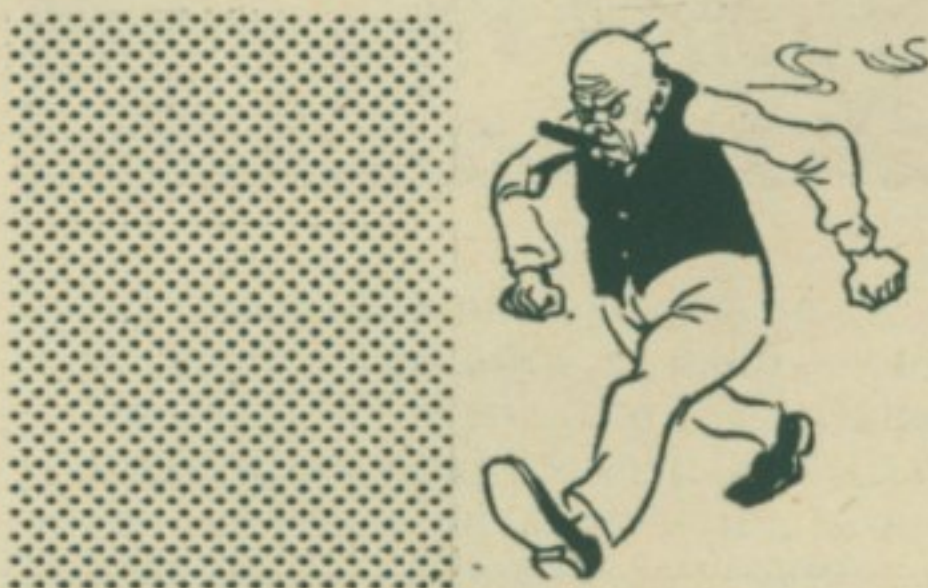
„Какву сте оцену имали у школи из географије? Пет? Онда можете да захвалите судбини и парфимеријској фирми „Ривлон“: 32 хиљаде долара за добро познавање географије! Ту суму „Ривлон“ ће исплатити ономе ко у телевизијској емисији „Питају вас“ успе да одговори на неколико питања из физичке географије. Напрегните свој ум! Поновите називе планинских врхова и мора! Купујте само, најмириснији, најблажи, најбољи амерички сапун „Ривлон“.

...Када је директор фирме „Ривлон“ прочитао овај оглас незадовољно се намрштио и позвао шефа пропаганде.

— Чујете ви, мистер Љубитељу Географије, ви се разбацујете доларима. Ми нисмо филантропи. Не заборавите да ће се наћи људи који боље од вас знају која је река најбржа а где је море плитко а где дубоко. Немојте да наседнете са својим експериментима.

— Без бриге, шефе! Ниједан научник неће успети да одговори на

питања која смо припремили. За то је потребно енциклопедијско знање и феноменално памћење.

Можда до оваквог разговора никад није ни дошло, али дошло или не дошло, фирма „Ривлон“ објавила је своју намеру да исплати 32 хиљаде долара победнику у географском квизу. За ту намеру дознао је и дански поларни истраживач и писац Петер Фрајхен. „Занимљиво је — рекао је једном свом познанику — каква су питања припремиле те сапунџије. У мојој седамдесетој години то би био занимљив подвиг“. И Фрајхен је прихватио изазов фирме „Ривлон“.

Телевизијска квиз емисија „Питају вас“ је почела. Фрајхен је мирно одговарао на питања која му је постављао водитељ Марч.

— Колико воде реке губе годишње?

— Много: 6500 кубних миља. Задовољни сте одговором?

Да, водитељ је задовољан. Питања се ређају. Последње:

— У којем мору је температура воде највиша а у којем најнижа?

И брзи одговор:

— Највиша је у Персијском заливу: плус 36 Целзијусових степени. Најнижа, уз исти проценат соли, у Охотском мору: минус 1,9 степен.

Питања су исцрпена. Петер Фрајхен је победио. Али, фирма није желела да се преда. Изјавила је да подиже награду на 64 хиљаде долара ако Фрајхен одговори и на седам допунских питања. Пристао је. Образована је нарочита научна комисија да састави питања.

И трећег јула 1956. године милиони Американаца окупили су се испред телевизора да прате двобој између Петера Фрајхена и водитеља Марча. Фрајхену показују седам

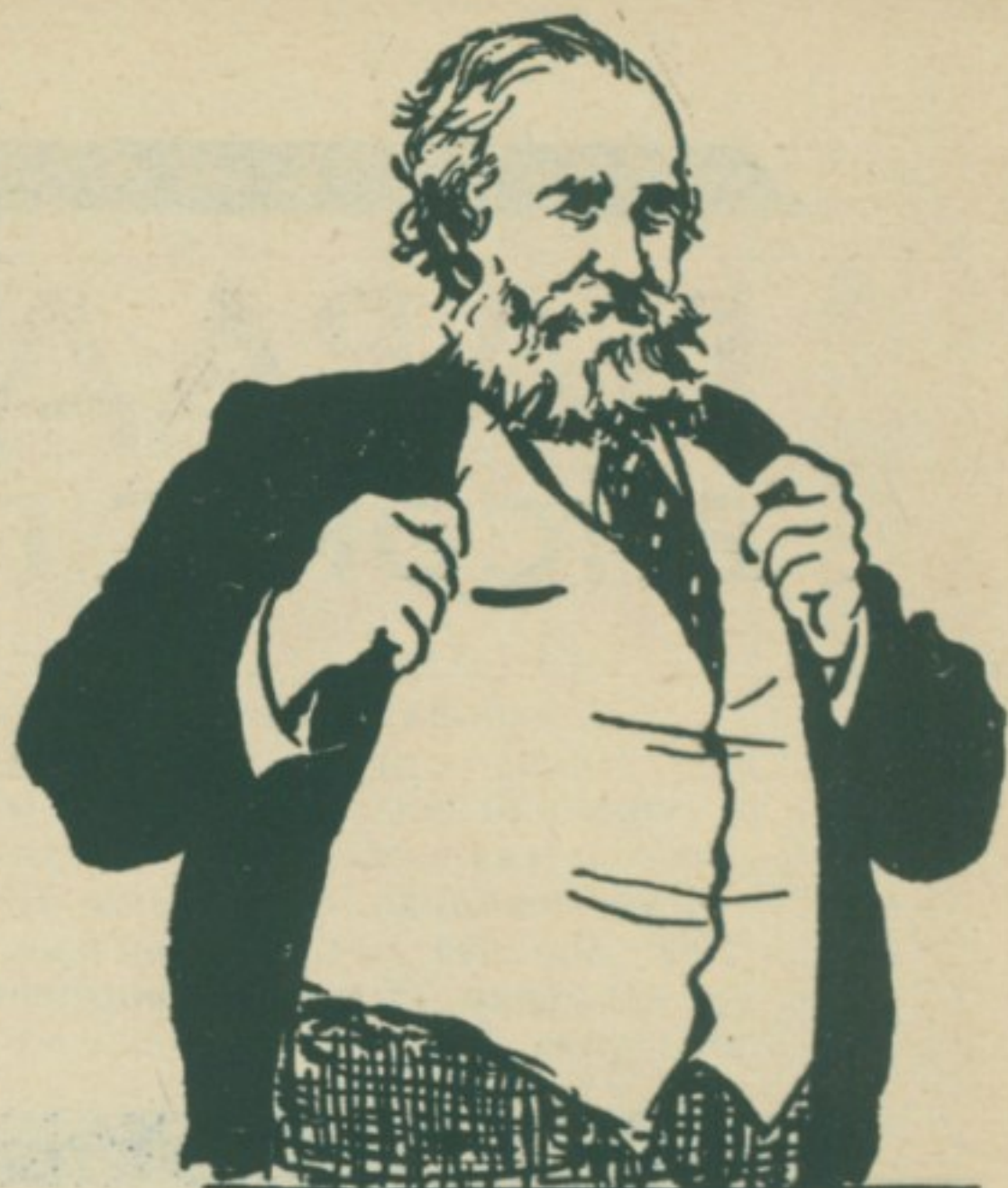

фото-снимака. Треба подробно да одговори шта је представљено на њима.

На екрану је први снимак.

— Која је ово необична риба? И да ли таква бића још живе у мори-ма?

— Ја нисам зоолог — одговара Фрајхен — али ћу покушати да одговорим на то питање. То је цело-кантус, веома ретка, готово изумрла риба. Среће се само на једном

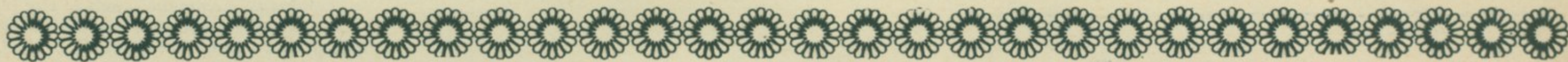

месту земљине кугле, у близини Мадагаскара.

Марч извлачи други снимак. На њему су два ледена брега. Фрајхен без грешке одређује да је један, пирамидални, арктичког порекла а да је други — антарктичког. И он почиње да прича о настајању ледених брегова у разним поларним базенима. Сваки свој одговор Фрајхен претвара у научно предавање.

На екрану — стара карта Голфске струје. Ко је њен аутор?

— Нацртао ју је управник поште Бенџамин Франклин. Међутим, оригинал изгледа нешто другачије. — И дански научник објашњава какве су измене унете у карту.

Однекуд је дотрчао мали пас и стао да скаче око клупе.

— Какав лепотан! — казала је мама.

Тата је погледао преко новина које је читао на клупи под багретом и казао:

— Такве псе увек сретам на станицама док чекам да преседнем у други воз.

— А како се зове? — запитало сам.

— Како — одговорио је тата — обично, Жућа, на пример. Жућо! Жућо!

Пас је стао на задње ноге, предње је стиснуо уз груди и заиграо гледајући час мене, час тату, час маму.

Мама је отворила путну торбу и почастила Жућу кобасицом. Пас није одбио ни кисели краставац, ни пржени кромпир из кеснице, па чак

ни бомбоне завијене у хартијице. Жућа их је одвијао носом и шапама, котрљао их по земљи да их очисти а затим их целе гутао.

За два минута толико смо се спријатељили да смо одлучили да га узмемо са собом.

Тата је казао:

— Дивно! Надам се да ће и он вас тако завољети.

У скверу испред станице продавали су газирани воћне сокове. Мама ми је дала паре. И Жућа је отрчао са мном.

Задовољни смо се с пола флашице сока а остатак сам излио у стару кутију од конзерве коју сам измолити од продавачице.

Жућа је пио сок и облизивао се. А продавачица је запитала:

— 'Оћеш још?

За преостале паре купио сам још

једну флашицу — за Жућу. Положао је све до дна а затим је двапут кинуо.

Тата је отишао на билетарницу да купи возне карте, мама у самоуслугу по хлеб. Ја сам своју порцију сладолета поделио са Жућом. Нека непозната старица с поврћем у корпи застала је пред нама и казала:

— Зашто га кљукаш сладоледом?

— Па кад моли — одговорих.

Жућа је стао пред старицом на задње шапе. Она је одмахнула главом и отишла.

Појели смо сладолед и стали да дрхтимо. Охладили смо се.

— Хајде да трчимо — рекао сам му. — Загрејаћемо се.

Узео сам палицу и бацио је на десет корака од себе. Жућа је полетео, дограбио је и донео ми. Бацио сам палицу на петнаест корака и умало нисам разбио излог на једној радњи.

Тако смо скакали и трчали док нам није постало врућина. Жућа је отрчао према водоскоку на станичном скверу али је упуто мама изишла из самоуслуге и позвала нас на клупу под багретом.

Наједном Жуће није било. Тражио сам га, дозивао заједно с мамом, и пролазнике само заустављали и питали — нигде га није било, нико га није видео.

— То је био ваш пас? — питали су нас.

— Наш — одговарао сам.

— Није наш — објашњавала је мама. — Овде смо га нашли.

Тата нас је тражио на другом крају станице, око семафора. Испричали смо му да је Жућа нестало а он нас је умиривао:

— Причекајте, сам ће се он наћи.

Пошли смо у гардеробу да узмемо пртљаг и ја угледах: Жућа чучи крај девојчице са жутом машном. Ја вичем:

— То је мој пас!

А девојчица вршти:

— Моје псетање!

— Жућо! — зовем ја.

— Мими! — виче она.

А пас је залајао на мене, чак ме је зграбио зубима за крај од капуте. Толико ме је било стид.

Тада нам је пришла девојчицина мама и казала:

— Ружно је дирати мале девојчице. То псетање се зове Мими. Нашли смо га овде и повешћемо га са собом.

— И ми смо га нашли — казао сам.

Али ме је мама узела за руку. Посадила ме је на клупу где је тата читао новине и казала:

— Псетање се просто предомислило и неће с нама. Остаће ту.

И да бих га заборавио повели су ме да се мало прошетам. За тату смо купили нове, свежје новине.

Кад смо се враћали из девојчица са жутом машном плаче, купа се у сузама.

— Мими се изгубила!

— Тако ти и треба — казао сам.

— Не одмамљуј туђег пса.

А мама ме је ћутећи ухватила за руку и повела.

Наједном смо поред глинене саксије с цвећем угледали како наш пас даје шапицу дечаку са сендвичем у руци. Ми према њему, пас према нама а дечак у сузе:

— Лорде! — виче. — Лорде!

— Није то Лорд, то је Жућа — и вучем пса за шапу.

Фрајхену показују део зуба-очњака. Он пажљиво посматра снимак.

— То је зуб-очњак из горње вилице моржа — са уверењем је изјавио. — Али, зашто су га састругали?

Водитељ Марч није могао да одговори на ово против-питање.

На петом снимку је неки чудан предмет.

— То је део алата који служи Ескимима за лов на туљане — објаснио је Петер Фрајхен. — Нехватљиво је само једно: како је могуће да мени, који сам већи део живота провео међу Ескимима, постављате такво питање?

Напетост и код гледалаца и код учесника овог узбудљивог такмичења расте. Да ли ће Петер Фрајхен одговорити на сва питања и добити 64 хиљаде долара?

Ни шесто питање није збунило научника. Он без муке одговара да је на снимку врх једног зупца од харпуна.

Најзад, последње, одлучујуће питање. На снимку је део неког брода с три мотке за заставице на врху катарке.

— То је брод-тегљач и судећи по томе колико је уже затегнуто он вуче не један, него неколико бродова. Дужина ужета не премаша 600 стопа.

Питања више нема. Али, водитељ Марч је опет крај микрофона.

— Није Жућа него Мими! — виче ми у уво жута машина и вуче пса за врат.

Толико смо викали да се нико није чуо. Родитељи су објашњавали једни другима како је било. А пас је чувао између нас, све нас је гледао и облизивао се. А свако од нас видео је у њему свог Жућу, своју Мими, свог Лорда.

Поред нас је прошао неки тамош-

— Још једно питање. Изван програма. На шта ћете потрошити добијени новац?

Фрајхен се осмехује:

— На то питање је исто тако лако одговорио као и на претходна. Прво, купићу себи нову протезу за ногу коју сам изгубио за време једне од својих експедиција. Затим ћу отпутовати у Копенхаген да бих прославио, са осталим преживелим

учесницима, педесетогодишњицу своје прве гренландске експедиције. Поред тога пропутаваћу Данску и одржати серију предавања о Америци. Део преосталог новца приложићу фонду за борбу против туберкулозе међу гренландским Ескимима који сам ја основао.

Тако се завршио овај необичан двобој. Победа Петера Фрајхена није била случајна. Читав његов живот био је посвећен истраживањима и путовањима.

Године 1906, двадесетогодишњи студент медицине Петер Фрајхен први пут се искрцао на обале Гренланда. Отада је Гренланд био његова друга домовина. Тешко би било набројати све експедиције у којима је учествовао. За време једне од њих промрзла му је нога и он ју је сам себи ампутирао. Али, та га несрећа није спречила да крене на нова путовања: Гренланд, Аљаска, Јужна Америка, Сибир. На Гренланду је последњи пут био 1928. када је имао 66 година.

За време другог светског рата Фрајхен је побегао из окупиране Данске у Шведску, а одатле је отишао у Сједињене Државе.

њи ученик с торбом на леђима. Угледао је нашег пса, звизнуо и пас му је притрчао.

— Чији је то пас? — све троје смо углас запитали.

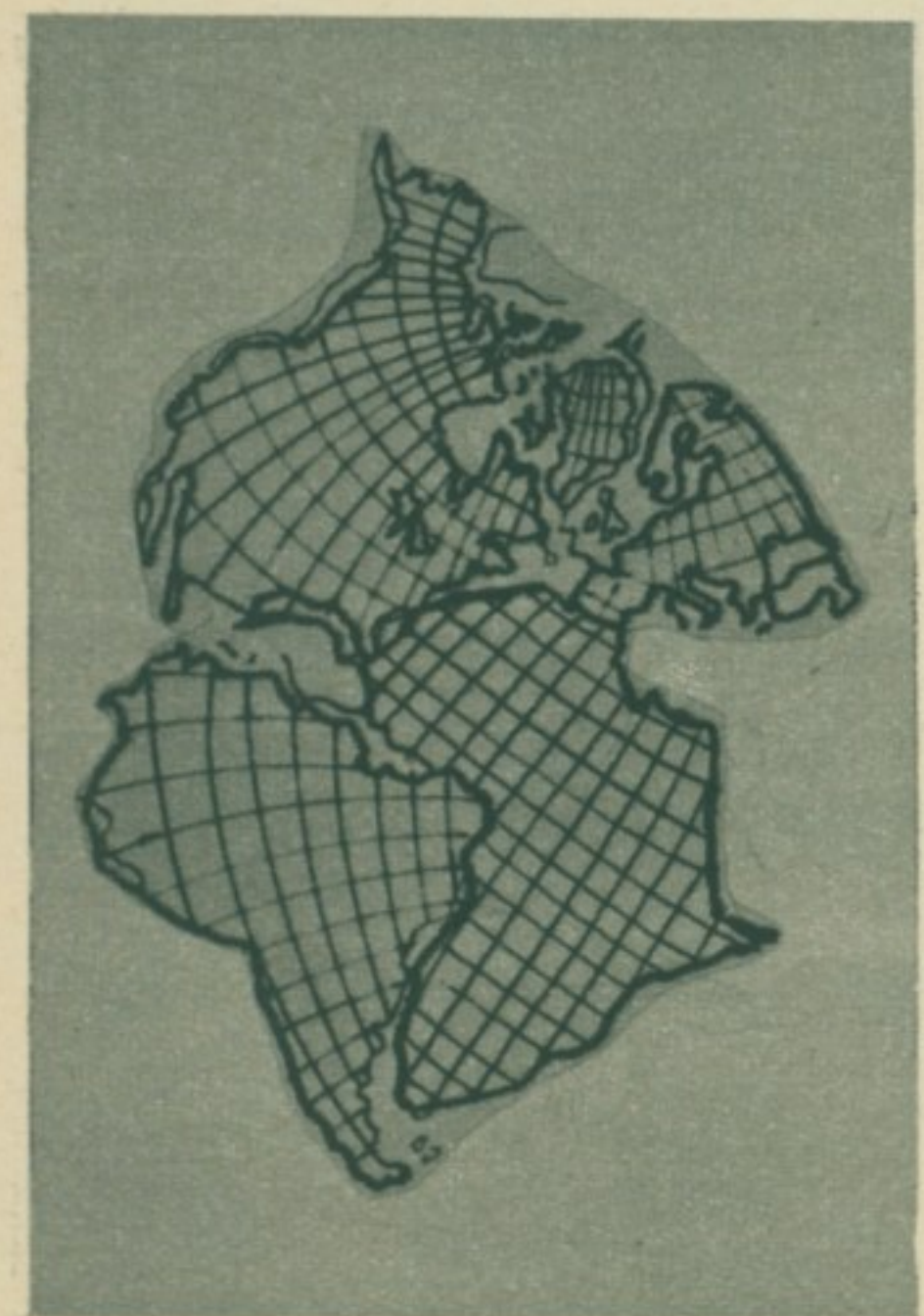
— Свачији — одговорио је њак и потапшао га по њуши.

Отада не волим свачије псе који ми се на станицама мотају око ногу.

Е. Бабајев

ЗАГОНЕТКЕ, ПРОЈЕКТИ, ОТКРИЋА

СУПЕРКОНТИНЕНТ?

Многи геолози сматрају да је у ранијим периодима Земљине историје, пре много милиона година, постојао један огроман суперконтинент који се касније разделио на два дијеловска континента: Хондвану и Лауразију. Делови Хондване су данас, по њиховом мишљењу, Аустралија, Антарктик, Индијско полуострво, Африка, Мадагаскар и Јужна Америка. Лауразија је, пак, обухватала данашњу Северну Америку, Европу, већи део Азије и многе територије које су нестале у таласима океана. Као доказ за ту своју тврдњу они наводе добро познату подударност, или боље речено допуњавање, обриса западне обале Африке, и источне обале Јужне Америке.

Аустралијски научници одлучили су да провере ову научну хипотезу за време пловидбе истраживачког брода „Океанија“. Они се надају да ће открити подударност у геолошком саставу приобалних појасева Аустралије, Индије и Антарктика.

Листајући старе листове и часописе вратили смо се у 1914. годину. Вести преносимо без измене

Око света за 35 дана

Све на свету стари; остарио је и Жил Верн.

Око света за 80 дана! Подвигу његовог јунака Филеаса Фога нико се данас више неће дивити. За 80 дана може се, и то не журећи, обићи Земљина кугла два пута. Амерички репортер Џон Мирз је по-

тукао Фогов рекорд 1913. године. Он је обишао Земљину куглу за 35 дана, 21 час и 35 секунди.

Да би постигао свој циљ, репортер је користио сва савремена превозна средства би рајући она најбржа.

Ајфелова кула

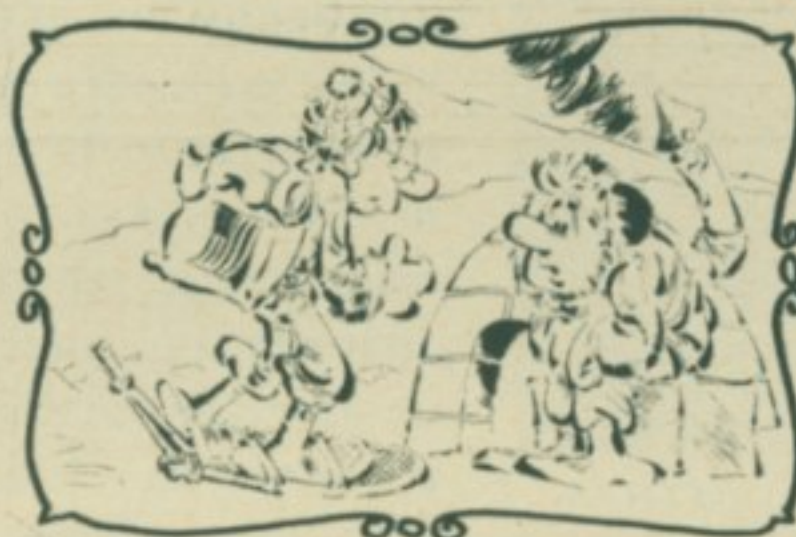
Француско министарство војске у чијој се надлежности налази Ајфелова кула, која данас служи као главна станица телеграфа без жица за цео свет, одлучило је да обоји то чудо технике 19. века.

Последњи пут су Ајфелову кулу офарбали жутом бојом 1907. године. Ове године

ју је требало поново обојити, али је избио рат и радови су обустављени.

Ускоро ће радови бити обновљени и, како се претпоставља, трајаће најмање три месеца. За бојење Ајфелове куле биће потребно око 20.000 килограма боје.

Поново откривени Ескимима

Недавно се у Њујорк вратила експедиција Стивенсона који је четири године посветио истраживању северне обале Америке и блиских јој поларних области. Ту, у пределима који су досад сматрани потпуно пусти и ненасељени, Стивенсонова експедиција срела је неколико хиљада Ески-

ма издељених на 13 племена. Ти се Ескимима, по Стивенсоновим речима, по свом типу оштро разликују од осталих Ескимима потпуним одсуством монголских црта. Они својим изгледом више подсећају на Скандинавце и пре би се могли сматрати за китоловце у ескимској одећи но за Ескимима. Воде номадски живот: сталних насеља уопште немају. Зиму проводе на леду лови туљане, а лети одлазе у унутрашњост Викторијине земље и тамо лови северне јелене. Од 13 поново откривених племена, припадници десет племена никад нису видели белог човека: у два племена још се чува сећање на Франклинову експедицију.

Нова Амундсенова експедиција

Нова експедиција коју ове године припрема Амундсен изазива велико интересовање. Јер Амундсен је као путник и истраживач права величина. Његова последња експедиција на Јужни пол богата је научним резултатима и судећи по припремама и намерама великог истраживача ново путовање на Северни пол много обећава.

„Искуство што сам га стекао у поларним експедицијама ранијих година не игра сад никакву улогу — каже Амундсен. — Услови за нову експедицију потпуно су другачији. Путовање на Јужни пол у поређењу с овим може се сматрати играчком“.

Истраживачко путовање тра

јаће пет година мада Амундсен сматра да се може отегнути и свих седам. Он намерава да преплови поларни базен од Беринговог мореуза до Атлантског океана. Професор Хергесен који креће заједно с њим има намеру да претходно организује четири метеоролошке станице: на Аљасци, у Сибиру, на Шпицбергену и на полуострву Лабрадору.

Брод „Фрам“ на којем ће чланови експедиције пловити биће у сталној вези с тим станицама помоћу телеграфа без жица. Станица на Шпицбергену, на пример, налазиће се 1650 километара далеко од Северног пола и дању ће радити у радијусу од 100, а ноћу од 200 километара.

МАЧКА

МИТ и ФАНТАСТИКА

ПРИЧЕ О МАЧКАМА СУ ВЕЧНЕ И НЕИСЦРПНЕ. ВЕЗАНЕ ЗА ИСТОРИЈУ, ЛИТЕРАТУРУ, РЕЛИГИЈУ, МУЗИКУ И СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ ЧОВЕКА; НЕКО ИХ ВОЛИ, НЕКО МРЗИ АЛИ ОНЕ НИКОГА НЕ ОСТАВЉАЈУ РАВНОДУШНИМ.

АНРИ РУСО, ЦАРИНИК: ПОРТРЕТ ПЈЕРА ЛОТИЈА

Тако већина уметника воли мачке. Међутим има и изузетака. Многи уметници, а међу њима и познати писац Ла Фонтен, нису их ни најмање штедели. У његовим „Баснама“ мачке су увек приказане као лукаве животиње.

Насупрот њему неки књижевници посветили су им у својим делима велику пажњу, као што је то био случај са Пјером Лотијем и познатом француском књижевницом Колетом.

У древном Египту мачку су сматрали божанском животињом. Према предању нека је постојала мачка-господар. Она се скривала под водом и претражујући реку стварала огромне вртлоге у којима су се превртали чамци. А тешко несрећнику који би пао у воду. Мачка-господар би га распорила својим канџама или би га задавила репом великим као у змије.

Мачке су вековима заокупљале машту празноверних људи, придавана им је магијска моћ и око њих испредане разне приче пуне сујеверја. Међутим, мачке као тему срећемо и данас у причама писаца који се баве фантастиком. Ево једне такве: Професор Еслинг, по државном наређењу, већ три године живи одвојен од света и изучава преношење мисли. Конструисао је апарат који је давао зачуђујуће резултате, али он је хтео да створи нешто још савршеније. И успео је; могао је и без свога апарата да утиче директно на друго биће. Али професору Еслингу је досадило дуготрајно заточеништво. Једна абисинска мачка, без икаквих потешкоћа прелазила је препреке, и почела да га посећује. Дао јој је име Сократ. У почетку професор је мислио да је Сократ као и остале мачке. Али после извесног времена

уверио се да је животињу послала „нека страна сила“. Да је сад хтео да побегне, за њим би трагале две групе људи. Тада он реши да их насамари користећи се истовремено својим чудноватим утицајем и Сократовим присуством.

Алармирао је свог чувара — генерала. Затражио је његову помоћ јер га је напала мачка. Генерал ускоро стиже. Затиче уплашеног научника како показује на свој апарат где се био сакрио Сократ. Без оклевања генерал уђе у апарат, ступи у борбу са мачком. Најзад је сав изгребен успео да је убије.

Изађе из апарата остављајући професора још глупавог изгледа.

Изван логора генерал узме такси са намером да побегне, јер је он одсада, по својим мислима, идејама и интелигенцији, други човек. Од генерала је остало само тело. Али у застоју на улици, два човека отворише врата на колима и седоше поред путника. Један од њих му пришапне: „Добро вече, професоре Еслинг. Ништа се не бојте. Ми смо Сократови пријатељи.“

ПРИЧА О ИЗГУБЉЕНОМ ВРЕМЕНУ

Било је једно време кад у Британској империји сунце никад није залазило. Али, све се мења. Британија је изгубила своје колоније, лордови своју охолост а фунта стерлинга — непоколебљиву стабилност. Усред свих тих потреса и губитака само је „Биг Бен“ на кули Вестминстера остајао веран себи и традицији. Час за часом, уз одзивање великог часовника, текло је право британско време, време по Гриничу.

Осамнаестог фебруара ове године Енглеска је остала без њега. Сви часовници у земљи били су помакнути за један час унапред и Гриничко време, заједно с многим другим британским начелима, заувек је нестало из живота Енглеца.

Гриничко време добило је свој назив према имену старог сеоцета Гринич које је лежало пет миља низводно од Лондонског моста, тачно на нултом меридијану. Огромни Лондон одавно је прогутао сеоце. Али, откад се на глобусу појавио нулти меридијан, када Сунце у подне пролази изнад Гринича, у свим земљама које се налазе источно од њега је јутро, а западно од њега — друга половина дана.

До 18. фебруара у Енглеској су живели по два времена: по „британском летњем времену“ — од прве недеље априла до последње недеље октобра — и по гриничком времену остали део године. Разлика између та два времена износила је један час и Енглеци су могли да спавају

мало дуже када би казаљке „Биг Бена“ у јесен померили уназад. Исто тако у пролеће су губили 60 часова сна када би се сви часовници померили унапред.

Данас Енглеци своје рачуне „ударајући“ рецке за сваки минус и плус новог времена. Енглески престиж претрпео је ударац — помрачила се слава Гринича. Фармери и друге „ране птице“ изгубили су један драгоцен јутарњи час. То су „минуси“.

Списак „плусева“ је дужи. Ученици се за дана враћају кућама. Острвска индустрија добила је један час рада више при дневној светлости а то истовремено значи уштеду у електричној енергији у којој се већ дуже време осећа несташница.

Остаје само једно нерешено питање: како назвати време на које је прешла Енглеска. Међу предложеним именима било је и оваквих: „новогриничко време“ или „британско успорено време“.

Само је један човек потпуно задовољан реформом времена. То је извесни Д. Бакни, директор фирме која води бригу о часовнику „Великом Бену“.

„Раније — каже он — морали смо да померамо његове казаљке два пута годишње. То је за нас представљало велику бригу а за сам часовник и његов механизам било штетно. С променом времена добили смо две безбрижне суботе годишње“.

ИКАР СЕ ***** ПРИБЛИЖАВА ЗЕМЉИ

Знате стари грчки мит: вешти вајар и немар Дедал начинио је себи и своме сину Икару крила од перја која је залепио воском. Али, Икар је заборавио очев савет да не узлеће високо и да се не приближава Сунцу. Врећи Сунчеви зраци растопили су восак и Икар се с огромне висине стрмоглавио у море.

Мала планета-астероид није случајно названа Икаровим именом. Крећући се по орбити тај астероид се удаљавао од Сунца два пута више но Земља. Приближавајући се, пак, Сунцу он му прилази пет пута ближе од Земље и два пута ближе од Меркура, планете која је иначе најближа Сунцу. Због толиког приближавања Сунцу астероид је и добио име Икар.

Сваких 19 година Икар се приближава Земљи. Према прорачуну астронома следеће такво приближавање догодиће се ове године 15. јуна. Међутим, такав „космички сусрет“ не прети никаквом катастрофом мада су се у светској штампи могле наћи и такве вести. Године 1937, на пример, астероид Хермес приближио се Земљи на 580 хиљада километара. А Икар ће се у време јунског сусрета налазити далеко од Земље 7 милиона километара.

Од 10. јуна Икар ће се моћи видети на вечерњем небу, додуше само помоћу јаких телескопа. Светлеће 600 пута слабије од најслабијих звезда видљивих голим оком. Тринаестог јуна Икар ће бити недалеко од Северњаче, петнаестог ће проћи

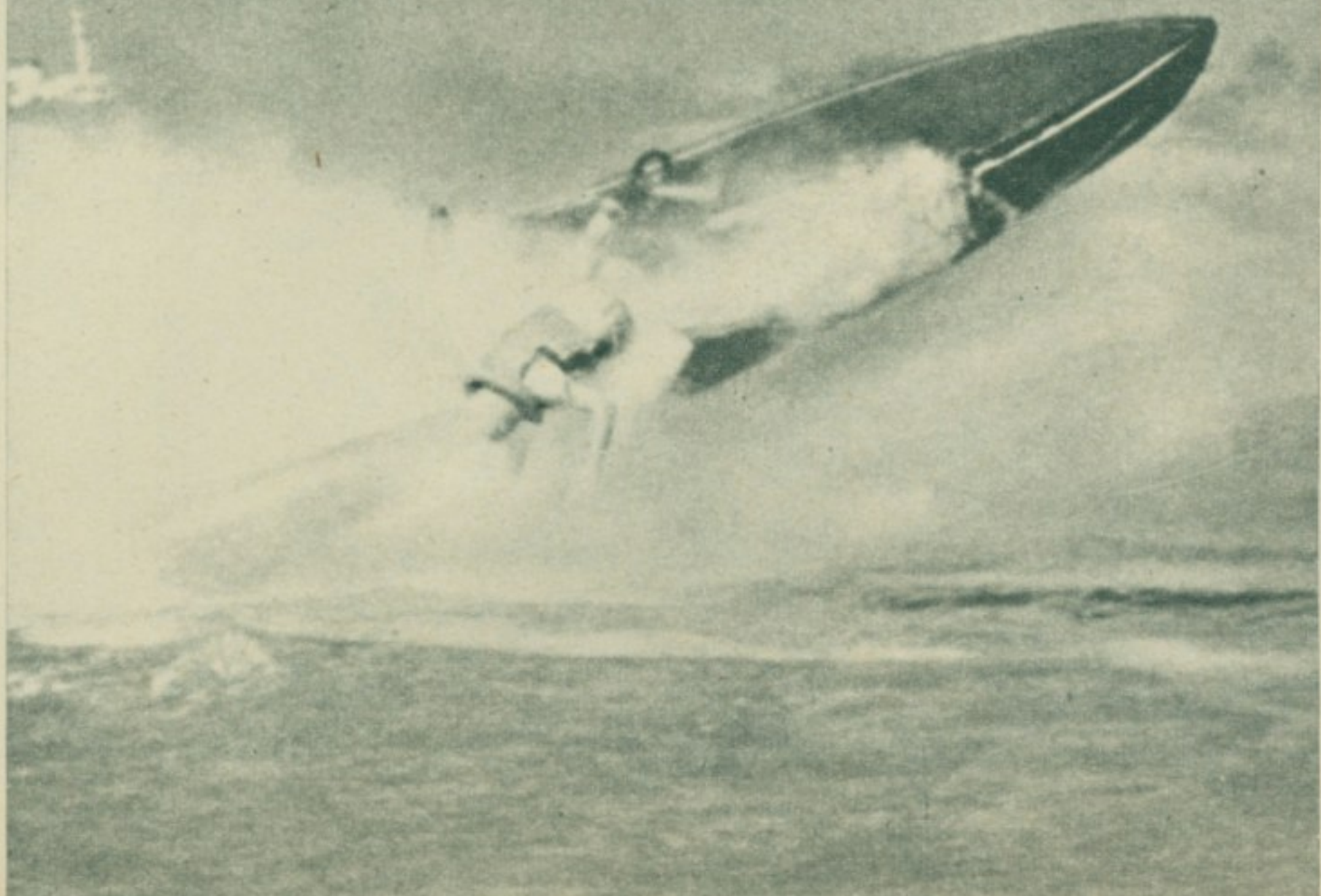

крај „руде“ Великог Медведа и кретаће се даље у правцу сазвежђа Ваге.

Ако бисмо се у то време налазили у космичкој ракети и приближили се Икару, угледали бисмо циновску груду чији је пречник километар и по. Та грудa неправилног облика, тешка милијарду и по тона, наставила би да се удаљава од Сунца код којег је била у гостима нешто пре свог сусрета са Земљом.

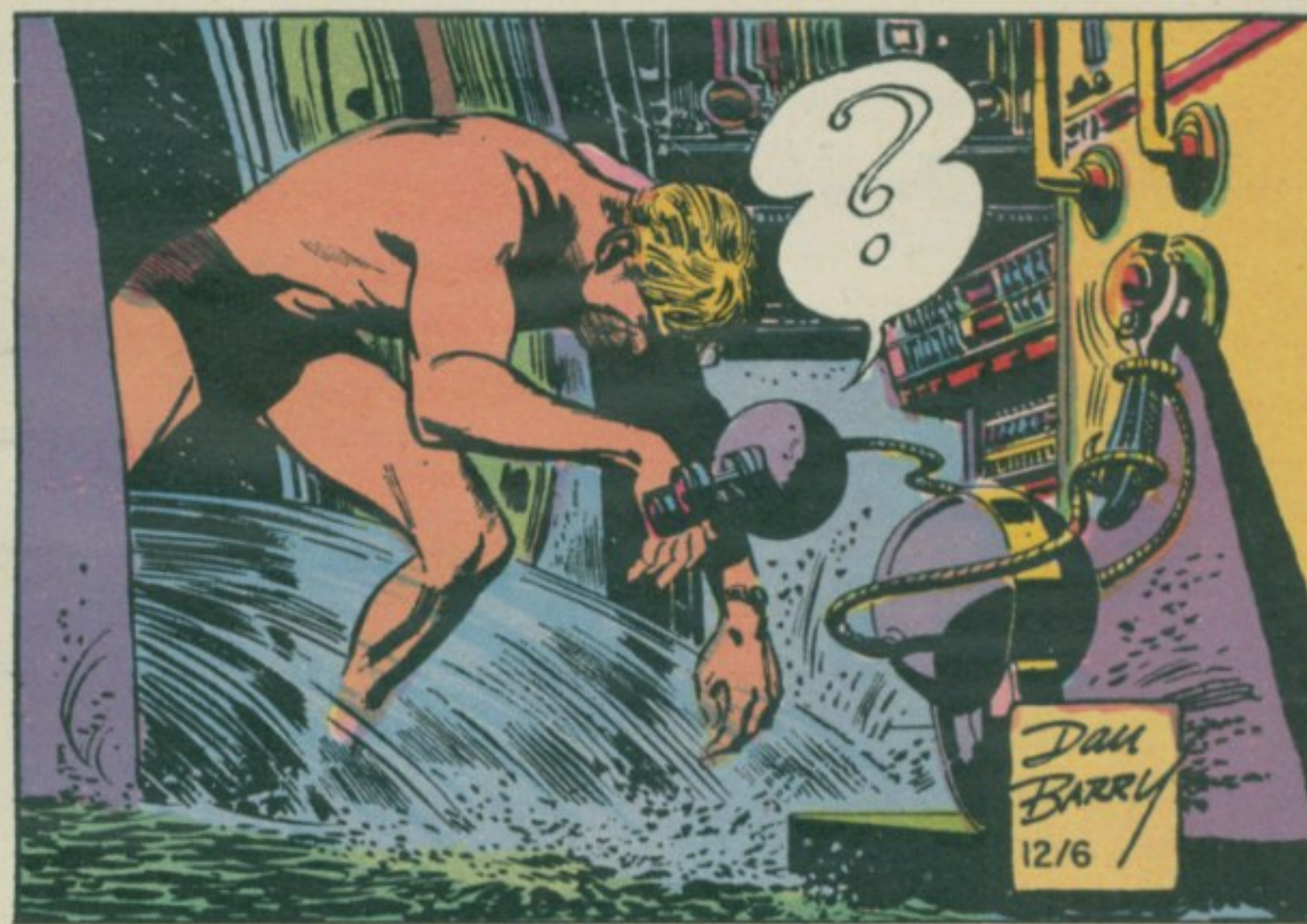
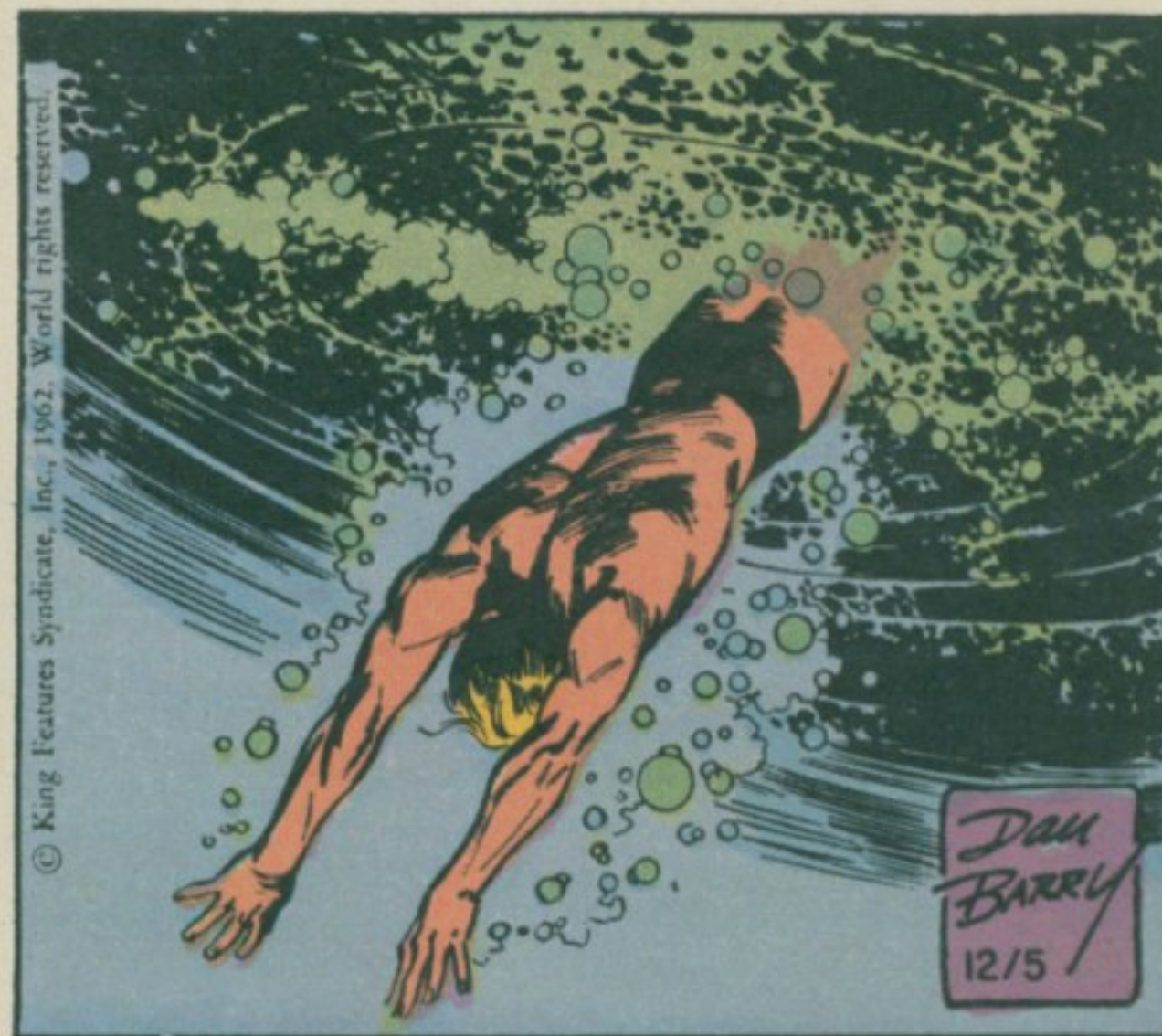
ФАВОРИТ СЕ ОКУПАО

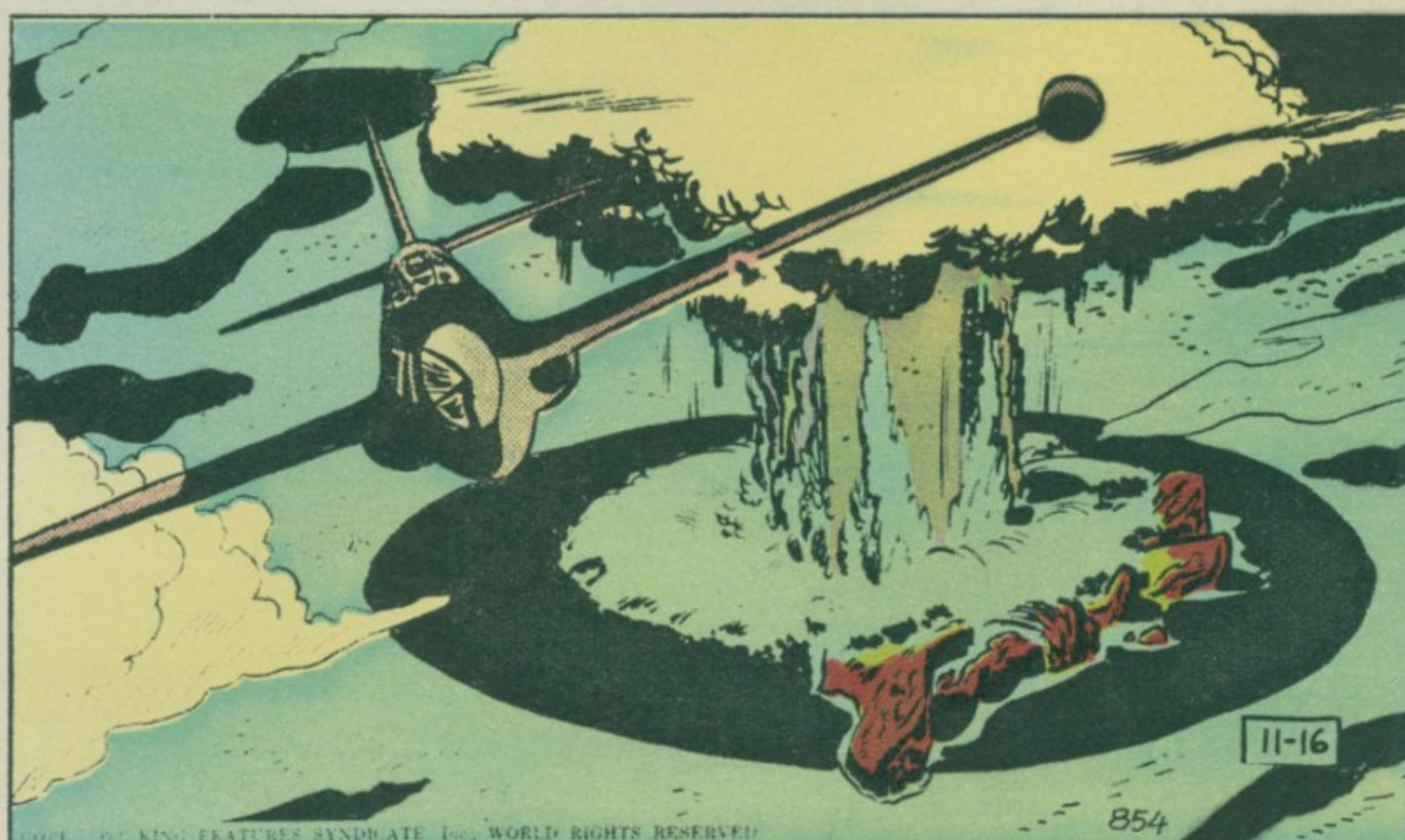
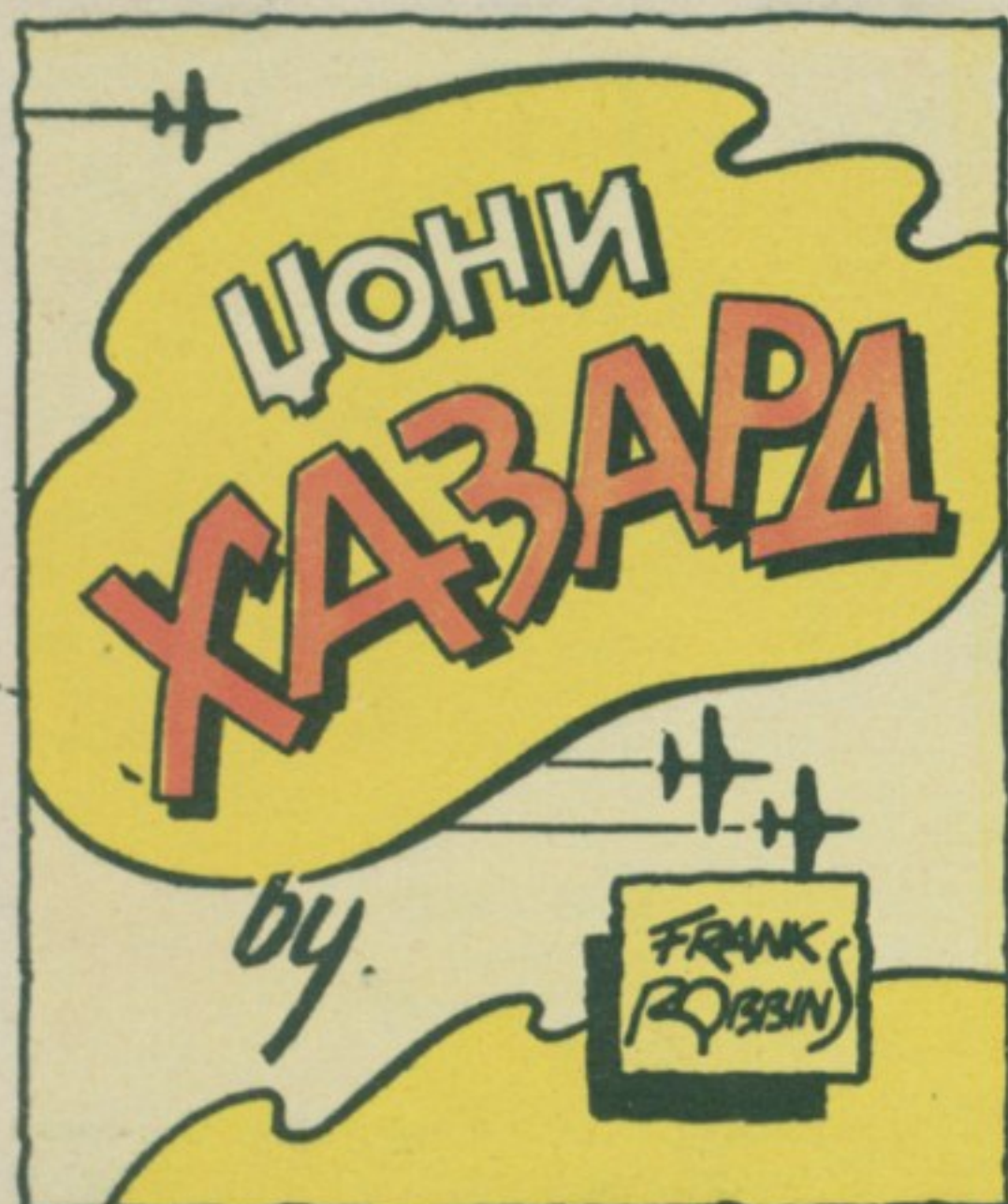
Гледаоцима традиционалног такмичења за „Пехар наранџе“ у Мајамију, савезна држава Флорида, застао је дах: супербрзи моторни чамац „Стихија“, којим је управљао фаворит трке Џемс Гаскинс, полетео је увис и у ваздуху се распао. Од експлозије делови чамца разлетели су се на све стране, било их је и на педесетак метара од места удеса. Возач је избачен у таласе као што се види на фотографији коју је снимио један гледалац. Само неколико секунди касније спасилачка екипа извукла је из воде Џемса Гаскинса. Није имао чак ни огреботину...

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

НЕВОЉЕ

малецки

ЕКРАН

СА КАМЕРОМ

Хронике су забележиле: у току другог светског рата стотине сниматеља изгубило је живот на фронтима широм света. Од њих су многи, да би снимили што веродостојнију репортажу, извели праве херојске подвиге. Познат је случај совјетског сниматеља који је приликом јуриша ускочио у непријатељски ров наоружан само камером. Управно ју је у непријатељског војника и снимио његов претрпљен израз. Своје јунаштво платио је главом, али је за њим остала сачувана трака која је ушла у светске филмске анале.

Рат је прошао, остали су филмски сниматељи, а касније су се појавили и телевизијски. Посао им је умногоме сличан. Да би начинили што успелије снимке и они су често принуђени на изузетне напоре и ризике. Испричаћемо вам као пример два случаја која су се догодила телевизијском сниматељу Николи Боновићу, приликом снимања емисија „Концерт за млади луди свет“, па се и сами уверите какве све невоље доживљавају људи с камером...

С камером на тенк

За ту емисију било је предвиђено снимање разних бит-ансамбла, па је једног дана дошао на ред и ВИС литомаца Војне академије у Београду. Будући да су то били млади војници, одлучено је да своју тачку изведу у средини у којој је иначе живе и делују: са тенковима!

Све је текло у најбољем реду док сниматељ екипе Никола Боновић није дошло на идеју да једну сцену сними из тенка који се креће, кроз онај узани прорез у челику који возачу служи да осматра пут испред себе.

— Биће то ефектни снимци! — узвикнуо је Боновић, улазећи у тенк.

Тада је, изненада, искрсла на изглед непремостива тешкоћа: да би протурнио објектив кроз прозорчић, сниматељ је морао да седне на во-

зачево место. Али, тада више није било места за возача. Како, онда, покренути тенк?

После краћег саветовања официри су предложили необично решење: зашто Боновић не би научио да вози тенк! На брзу руку одржан је кратак курс. Тенкиста је објаснио сниматељу како се покреће челична грдосија, која ручица регулише брзину и како се возило зауставља.

Снимање је, најзад, могло да почне. Боновић је заузео своје место. Како је било предвиђено, тих стотинак метара требало је да једном руком вози тенк, а другом да држи камеру и снима питомце, чланове бит-ансамбла.

Међутим, у руковању камером и тенком има ипак велике разлике. Новопечени возач је потегао погрешну ручицу и уместо унапред, тенк је кренуо уназад! У паници сниматељ је начинио још једну грешку: уместо да смањи он је повећао брзину и тенк је појурио према једној шумици, рушећи све испред себе. Војници и чланови екипе у страху су одскочили у страну, а грдосија је прешла друм, прескочи-

ла јарак, улетела у шуму и почела да обара дрвеће. Са треском се зауставила тек уз стабло једног дебелог храста.

На срећу, сниматељ је остао неповређен а ни скупом камери ништа се није догодило.

Са ногом у узенгији

Само месец дана касније дошло је на ред снимање емисије са познатим бит-саставом „Златни дечаци“ који су за ту прилику одлучили да одсвирају и отпевају композицију „Лака коњица“.

— Ако је „Коњица“, онда на коње! — закључило је вођство емисије и екипа је, заједно с младим музичарима, отпутовала у Пожаревац где се налази позната ергела „Љубичево“. Одмах је закупљено, десет коња на којима је требало да јашу чланови ансамбла, свирајући у касу, а — неизбежно — и сниматељ Никола Боновић.

Тада се испоставило да нико, сем сниматеља, у животу није сео на коња! Уза све то — животиње су се страховито узнемириле од њима додат потпуно непознатог продорног звука електричних гитара. Било је, дакле, веома ризично да се тек тако седне на коње.

Првих неколико часова екипа и музичари провели су у упознавању са коњима. Било је важно да се животиње навикну на мирис јахача и још више, на звуке гитара. Због тога је приређена једна дуготрајна серенада за коње, који су узнемирено набулених ушију слушали.

Конечно, коњи су схватили шта се од њих тражи и мирно су пустили да их музичари појашу. Али, заборавило се на још нешто: да их на један нови звук — зујање камере — нико није навикао. У тренутку кад је Боновић притиснуо дугме и камера зазудала, четвороношци су се изнова узнемирили. А сниматељев коњ, као ободен мамузама, пропео се увис и — збацио са себе злосрећног јахача.

Али, на томе се није завршило. Узрујан њиштањем и рзањем осталих, сниматељев коњ је појурио, вукући са собом Боновића, коме се нога, за несрећу, заплела у узенгији. Свима је застало дах гледајући у каквој се опасности нашао њихов друг. Као у стара времена кад су преступници кажњавани на тај начин што су везивани коњима за реп, и, вучени по тлу, умирали у мукама.

После стотинак метара уплашени коњ се, најзад, зауставио и Никола Боновић је с муком искобељао ногу. Био је сав угруван и исцепан, али је у рукама и даље чврсто држао — камеру!

Није дозволио да се упропасти скуповена направа чија вредност износи око шест милиона старих динара.

НИКОЛА БОНОВИЋ НА СНИМАЊУ ТЕЛЕВИЗИЈСКЕ ЕМИСИЈЕ „КОНЦЕРТ ЗА МЛАДИ ЛУДИ СВЕТ“

«ПОНДЕРОСА» ЗА ТУРИСТЕ

За једанаест година — а толико је већ времена прошло откако је у Америци емитована прва епизода — телевизијска филмска серија „Бонанца“ стекла је велику популарност. За многе гледаоце јунаци „Бонанце“ одавно су престали да буду филмски глумци и постали стварне личности које живе на стварном ранчу — „Пондероси“.

Средином јуна ове године у Лејк Тасое, у Калифорнији, биће за туристе отворена Пондероса. То ће бити верна копија куће и фармерских зграда породице Картрајт. Прве посетиоце на Пондероси ће поздравити и угостити отац Бен Картрајт и његови синови Адам, Хос и мали Џо, односно глумци Лорн Грин, Парнел Роберт, Ден Блокер и Мајкл Ландон.

ПИПИ

ДУГАЧКА ЧАРАПА

И НА ФИЛМУ

У Шведској је ових дана почело снимање филма о доживљајима Пипи Дугачке Чарапе. Сценарио за филм припремила је сама Астрид Линдгрен. Она је и изабрала девојчицу која ће играти Пипи. То није било лако. Прегледала је преко 8000 фотографија и најзад је нашла праву Пипи: пегаву, риђокосу чапкуницу Ингер Нилсон.

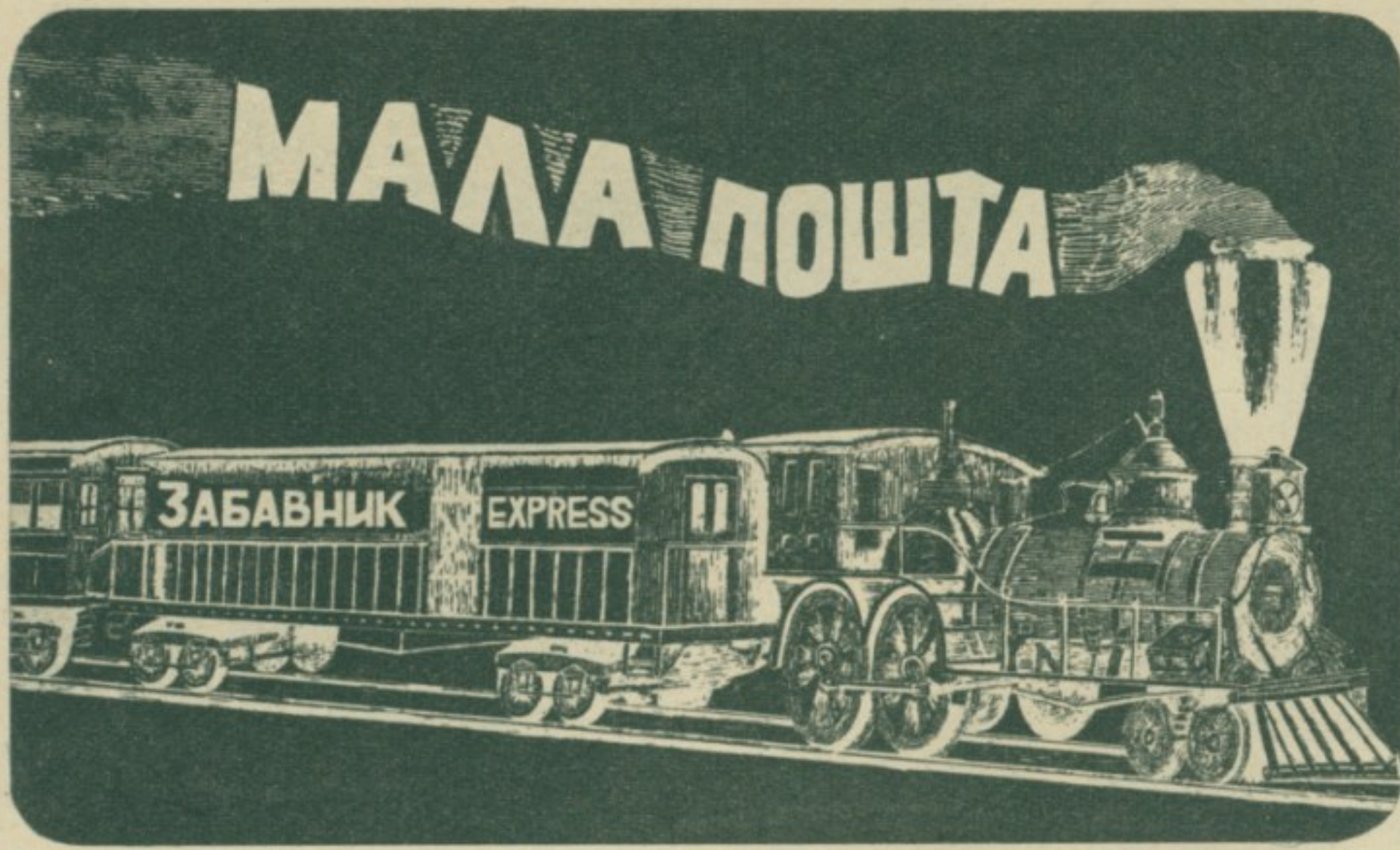
„На крају малог града беше један запуштен врт. У врту стара кућа а у њој је живела Пипи Дугачка Чарапа. Имала је девет година и становала је сама у кући. Није имала ни тату ни маму и то је било баш лепо јер тако није било никог да је опомиње на спавање баш онда кад јој се највише играло или да је присиљава да једе гушчију паштету када се њој једу карамеле.“

Не, Пипи ипак није живела сасвим сама. Друштво су јој правили један мали мајмун, који се звао господин Нилсон, и један коњ који је становао на трему.

Пипи Дугачка Чарапа имала је косу боје шаргарепе, уплетену у две кикице, нос као кромпирић и лице пуно пега.

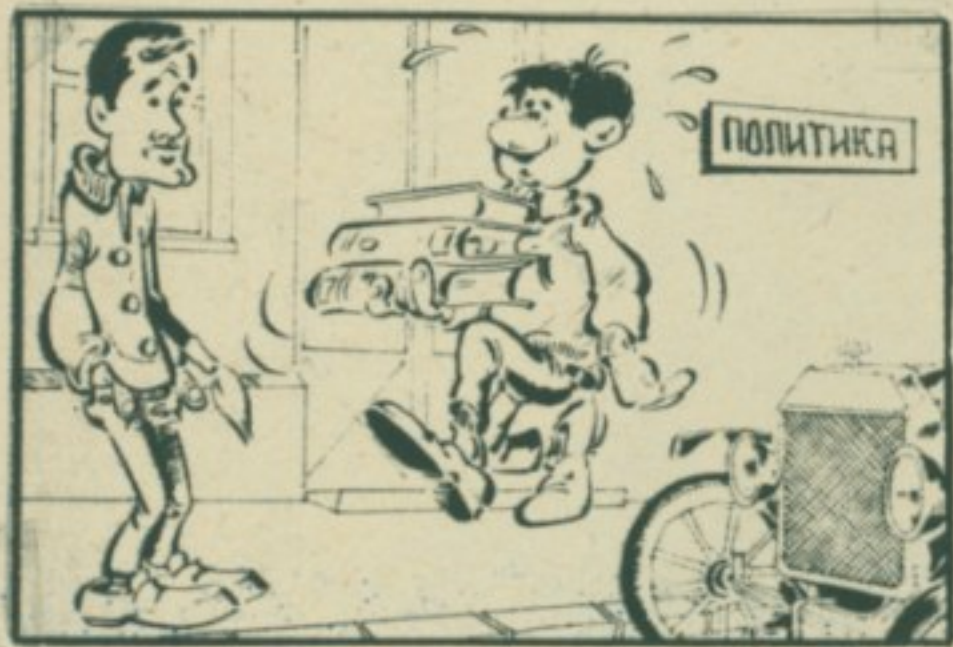
Та необична девојчица постала је најпре друг и пријатељ сваком детету у Шведској. Круг њених малих другова отада се стално ширио. Јер, књига шведске књижевнице Астрид Линдгрен о Пипи Дугачкој Чарапи преведена је на многе језике. Пипи су упознала и деца у нашој земљи и спријатељила се с њом.

ЦРТА ВАШ ВРШЊАК

Обраћам вам се у име својих другова и своје с молбом да нам одговорите где се могу наћи бројеви „Забавника“ до 1962. године. Затим вас молимо да нам напишете ко илуструје те љупке цртеже за рубри-

ке: „Мрвице са школске трпезе“, „Рогови и копита“ и „Мала пошта“. Љубиша Коцић Ниш

Укорићене „Забавнике“ за сваку годину посебно можете набавити у „Политици“ — Набавно одељење, Београд, Цетињска бр. 1.

Што се тиче симпатичних илустрација њих црта наш млади илустратор Миомир Томић. Уједно одговарамо и нашем читаоцу Драгану Живковићу који се такође интересовао за ове цртеже.

ГДЕ СТЕ ПРИЈАТЕЉИ!

Молим вас да ми помогнете да нађем своје школске другарице Весну Петрески и Данијелу Ђурановић. Оне су са мном похађале школу до трећег разреда, а затим је Весна отпутовала у Каштел Камбеловац, па онда у Сплит. За Данијелу знам само да је у Београду.

Снежана Балић
Радићева 14, Осијек

Објављујемо ваше писмо, и надамо се да ће вам се ваше школске другарице јавити, наравно ако читају „Политикин забавник“, а можда ће их неко од познаника ко прочита обавестити о вашој жељи.

ШТО ВЕЋИ КАВЕЗ

Желео бих да ми одговорите на једно питање. Имам пар штиглица па бих био рад да знам могу ли се они лећи у кавезу, од којих трава праве гнезда и у ком месецу.

Јован Миленковић
Зрењанин

Наш сарадник-орнитолог вам одговара: штиглици се теже размножавају у кавезу. Потребно је да се кавези праве као мање вољере (велики кавез у коме птице могу и да лете). Иначе, штиглици у природи праве гнезда од лишћајева с дрвећа и маховина са земље, танких жилица, сувих травчица, влакана и перја.

Женка је прави грађевинар, а мужјак је увесељава песмом и ретко се одлучује да сам учествује у градњи. У гнездо женка снесе 4—5 јаја. Ретко се могу наћи јаја пре маја месеца. Женка лежи на јајима 13—14 дана. Младе хране и мужјак и женка инсектима и црвићима, а касније и семењем различитих биљака.

УСКОРО ПРИЈЕМНИ

Како бих желео после основне школе да се упишем у Средњомедицинску то вас молим да ми напишете који се предмети полажу на пријемном испиту.

Н. М. Кораћица

Засад се на пријемном испиту за Средњомедицинску школу полажу српскохрватски и математика.

УЧБЕНИК ЗА СТЕНОГРАФИЈУ

У прошлом броју у рубрици „Мала пошта“ објавили сте одговор у вези савлађивања стенографије. И мене интересује стенографија па вас молим да ми кажете како да набавим учбеник за стенографију, јер их у мом месту у књижарама нема.

Јован Трпевски
Тетово

Требао би да се обратите издавачком предузећу „Просветно дело“ у Скопљу, које вероватно има и књигу стенографије, или пак књижари „Просвети“ Београд, Кнез Михајлова 12. Књига стаје 15.— нових динара.

ЛИКОВНА УМЕТНИЦА

Ове године завршавам осми разред основне школе и хтела бих да вас замолим да ми помогнете. Желела бих да похађам ликовну школу и постанем ликовна уметница. Где се налази таква школа, колико траје и да ли се полаже пријемни.

Читатељка из Дреновице

После завршене основне школе можете се уписати у Средњу уметничку школу у Нишу или у Новом Саду где те школе постоје. Најбоље је да се њима и обратите и распитате за услове.

УСКОРО УПИС

Ове године завршавам осми разред и желео бих да се упишем у гимназију. Молим вас да ми преко ваше рубрике „Мала пошта“ одговорите који су услови за пријемни испит и да ли има неких измена.

Душан Спасић
Лесковац

За упис у гимназију врши се провера знања из српскохрватског и математике.

ПОМОЗИМО ДОЛОРЕС

Молила бих те да објавиш ово моје писмо. Добила сам задатак од наставнице за домаћинство да скупим 100 различитих салвета. Зато се обраћам теби у нади да ће ми твоји читаоци помоћи.

Желела бих још један савет: имам чистокрвног пса теријера којег би желела да дресирам. Да ли може и где да се набави неки приручник за дресуру паса.

Долорес Закарија
Босанско Грахово

Надамо се да ће вам наши читаоци помоћи да скупите тражене салвете пошто многи од њих у колекцији имају дупликате.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 18 година и желео бих да се дописујем с другарицама и друговима из наше земље. Волим спорт и бит-музику. Навијам за Партизана. Ивица Ђибарић, Лењинградска 83, Урошевац.

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из свих крајева наше земље. Радо слушам Адамоа и скупљам његове фотографије. Имам 15 година: Аница Тараило, ул. Булевар братства и јединства 127, Зеница.

Желим да се дописујем са љубитељима Битлса, Групе 220 и навијачима Партизана. Имам 16 година. Катица Балажевић, Косте Трифковића 48 Суботица.

Желеле бисмо да се дописујемо са усамљеним из Југославије као што смо и ми. Мирјана Верић, 18 година, Деса Тенџерић (24 године), Горњи Подградци Босанска Градишка.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама који навијају за Црвену звезду. Имам 18 година. Хоби ми је сакупљање и размена плоча. Голуб Красић, Кумодрашка 255, Вождовац, Београд.

Имам 17 година и желео бих да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства, језик дописивања енглески. Радиша Живановић, Кумодрашка 255, Вождовац, Београд.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Имам 16 година, скупљам значке и разгледнице. Југослав Бастијанчић, ул. 21 октобра бр. 16, Сомбор.

Радо бих се дописивала са друговима и другарицама из наше земље. Ученица сам V разреда. Марија Орчић, Ђурђин код Суботице.

Имам 17 година и похађам други разред гимназије. Навијам за Црвену звезду. Волим забавну и народну музику. Авдо Мехмедовић, Београдска 6, Фоча.

Желеле бисмо да се дописујемо са девојчицама и дечакима из Југославије, СССР, ВКО Лениногорск, ул. Крилова 10—8, Киселевој Алји. СССР, ВКО, г. Лениногорск, ул. Ленина 4—47, Полачкова Лариса СССР, ВКО, г. Лениногорск, ул. Свердлова 24—1, Побирченко Ани.

Идем у V разред основне школе. Желим да се дописујем са вршњацима и вршњакињама из наше земље. Родина Стевић 18/37, Младеновац.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из свих крајева наше земље. Небојша Нешиковић, ученик VI-2 раз. Дражевац.

Волим бит музику и скупљам салвете. Желела бих да се дописујем са децом широм света, идем у VI разред и учим руски језик. Емина Стокић, о.ш. „Милисав Николић“, Божевац.

УКЛЕТА ХОРДА

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...

ИЗНЕНАДА,
СВЕТЛОСТ МУЊЕ
ЗАПАРАЛА ЈЕ
НОЋ...

ПРЕНУТАК КАСНИЈЕ
НЕБО КАО ДА СЕ
ПРОВАЛИЛО...

У ГХМОРО-
ВОМ ЛОГОРУ
БОРБА СЕ,
УПРКОС КИШИ,
НАСТАВЉАЛА...

НА РАСКВАШЕНОЈ И КЛИЗАВОЈ ЗЕМ-
ЉИ ДВА МЛАДИЋА ОГОРЧЕНО СУ СЕ
БОРИЛА...

У ПОЧЕТКУ ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО ДА ЋЕ
БОРБА БИТИ КРАТКА И ДА ЈЕ ПО-
БЕДНИК ПОЗНАТ. МЕЂУТИМ, БОРЦИ
СЕ НИСУ ПРЕДАВАЛИ...

ИЗНЕНАДА,
ЈУДИМА ЈЕ
ЗАСТАО ДАХ...

ПРЕД НОГАМА ПОБЕД-
НИКА НАШАО СЕ КАУМ,
МОЋНИ КАУМ КОГА СУ
СМАТРАЛИ НЕПОБЕДИ-
ВИМ...

ТАДА СЕ ТУНГА, И САМ
ИСЦРПЉЕН БОРБОМ, ЛА-
ГАНО ПОДИГАО БЕЗ И-
ЈЕДНЕ РЕЧИ, ПОКУПИО
СВОЈЕ ОРУЖЈЕ...

...И НЕ ОСВР-
НУВШИ СЕ
НАПУСТИО
ЛОГОР...

И КАУМ СЕ ПОДИГАО. ТЕЛО МУ ЈЕ БИЛО
ОБЛИВЕНО ЗНОЈЕМ А У ОЧИМА МУ ЈЕ
ГОРЕЛА МРЖЊА. ХОРДА ЈЕ УЗНЕМИ-
РЕНА БУТАЛА...

КИША ВИШЕ НИЈЕ ПАДАЛА. АЛИ, ТЕ ВЕЧЕ-
РИ ВАТРЕ СЕ НИСУ ЗАПАЛИЛЕ И ЈУДИ СУ
У ТИШИНИ, ЈЕЛИ СИРОВО МЕСО. ЗЛО-
КОБНА ТИШИНА ПРИТИСЛА ЈЕ ЛОГОР...

● последњих година осигурава-
јућа друштва прихватају се да осигу-
рају човека у ситуацијама које на
први поглед не изгледају нимало о-
пасне. На пример, француски гли-
мац Клод Друо осигурао се против
кијавице јер сваке вечери у једном

позоришном комаду игра лако обу-
чен; његов колега Жан Клод Брија-
ли осигурао се против падова јер
такође сваке вечери игра у свом по-
зоришту у једној улози где је при-
моран да се трчећи пење и спушта
низ степенице.

● на нашој планети живи око 100
милијарди разних птица, односно

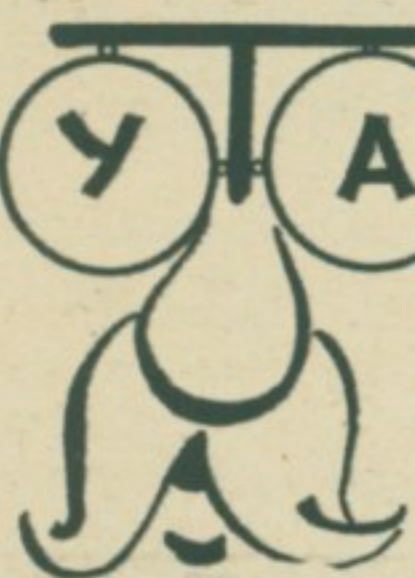
око девет хиљада разних врста.
Њихова укупна тежина износи два
милиона тона.

● у неким америчким градовима
однедавно су на великим раскрс-
ницама постављене циновске табле

на којима су насликани младићи с
чулавом дугачком косом, а испод
пише: „Улепшајте своју земљу. У
том циљу сместа идите најближем
фризеру“.

КУТАК

ДОКАЗ

Сер Франсис Галтон, рођак Чарл-
са Дарвина, који се бавио питањем
наслеђа, оснивач је еугенике као
науке. Имао је изузетан дар запа-
жања и за многе своје успехе могао
је да захвали баш том свом дару.

Галтон је имао преко 80 година
када су га једном замолили да од-
ржи предавање о еугеници. Како
је, међутим, патио од астме, није
био у стању да говори. Због тога
је предавање написао с тим да га
неко други прочита. Ипак, када је

предавање било прочитано, орга-
низатори су замолили Галтона да
каже неколико речи. И ево шта је
он рекао:

„Даме и господа, на основу мно-
гих посматрања закључио сам да
када су слушаоци заинтересовани
за предавање, онда они у просеку
промене руку или ногу два пута у

минуто. Када им је досадно, они се
мешкоље много више: начине чети-
ри или пет пута више покрета у
минуто. Причинио ми је велико за-
довољство што сам могао да утвр-
дим да вас је моје предавање при-
вукло. Ваши покрети су се свели на
свега један у минуто“.

ОСЕТЉИВО КУЧЕ

Винстон Черчил је веома волео
своју пудлицу Руфуса. Једног дана
Черчил је гледао на телевизији „О-
ливера Твиста“ док му је Руфус се-
део на крилу. Обојица су пажљиво
пратили филм. Али, када је дошла

сцена у којој се Бил Сајкс спрема
да утопи свог пса, Черчил је ста-
вио Руфусу руку на очи:

— Сад не гледај — рекао му је.
— Ја ћу ти то после испричати.

ВЕСЕЛОГ
архивара

КАД СЕ УМОРИТЕ ОД УЧЕЊА

НАПРАВИ САМ

Све од колачарске хартије

Знамо да у пролеће није баш лако учити. Ко може да одоли кликерима, фудбалу, бициклу, прескакању конопца и разним другим играма. Међутим, пролеће ће мало потрајати па је ту одмах крај школске године и они који се нису преко године показали најславније, мораће гад да загреју столицу. Да би вам соба или радни кутак био милији за рад украсите их сво-

јим „ремек-делима“ сликама-колажима.

Предлажемо вам за први пут да направите нешто у знаку тог несташног пролећа: птице и лептирове.

Од материјала су вам потребни: тањи бели картон — позадина слике; блок разнобојне колачарске хартије (можете је купити у свакој књижари), ОХО ле-

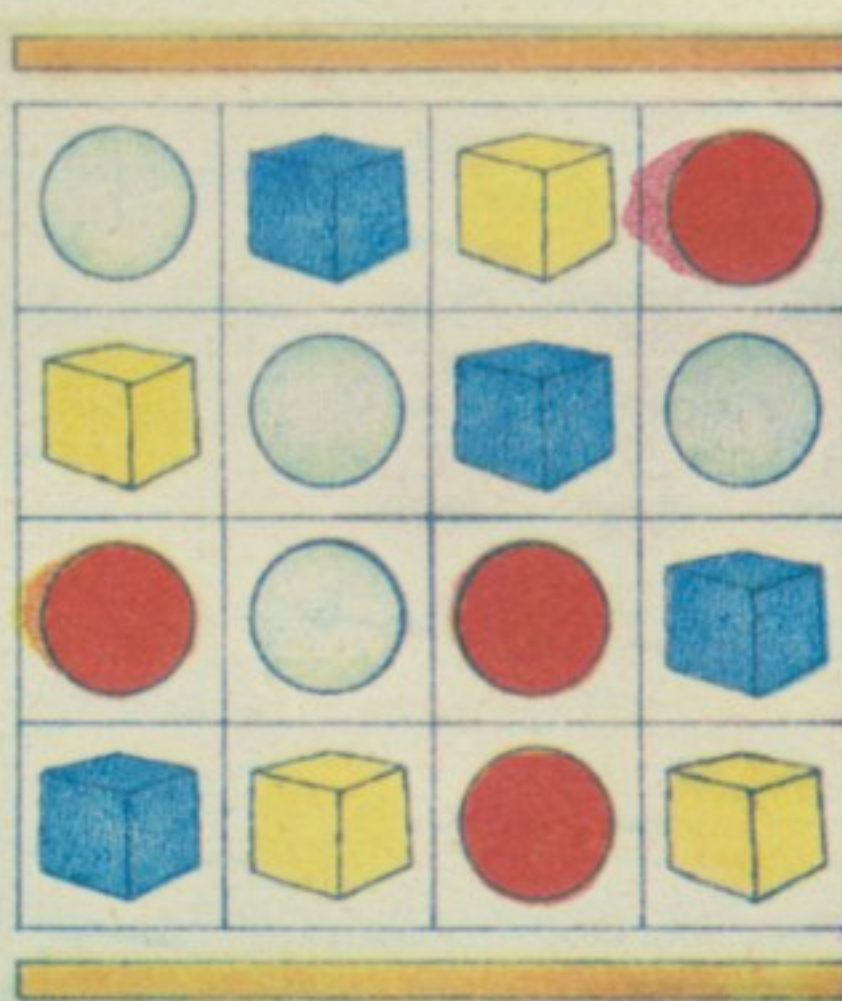
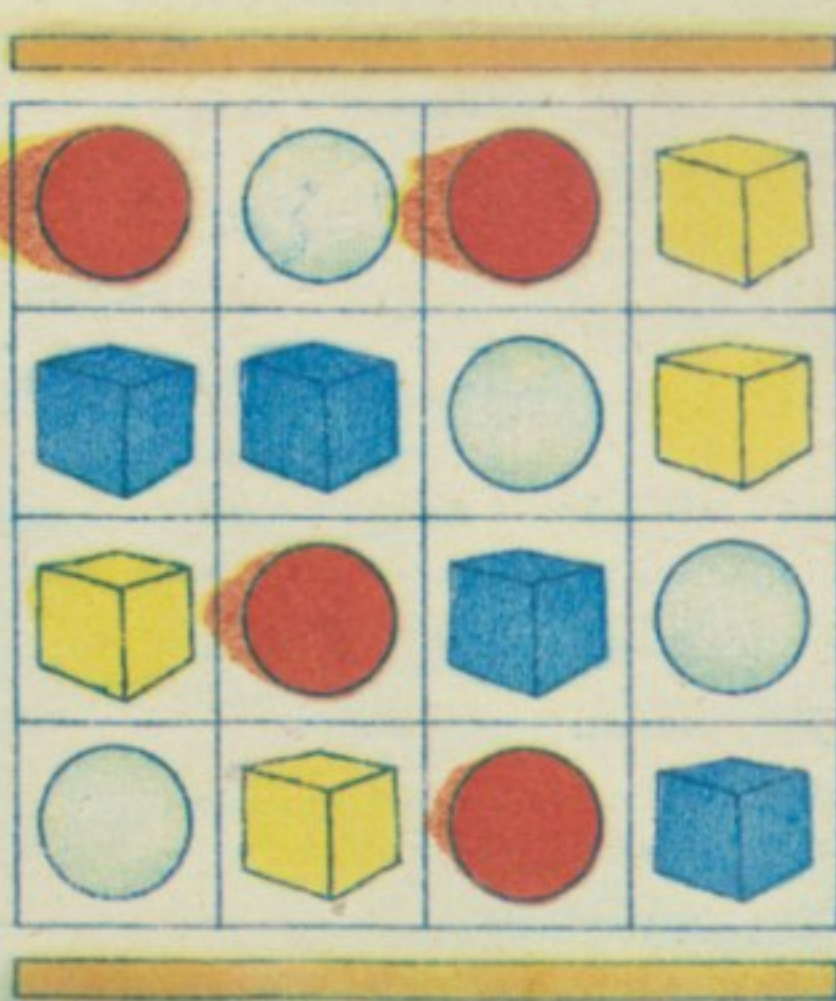
пак, водене бојице и маказе.

Бели картон — позадину слике обојте према жељи воденим бојицама и оставите да се осуши. Од колачарске хартије исеците пажљиво тело, реп, крила и кљун птице и са задње стране намажите танким слојем лепка и залепите на позадину. Ако и разнобојно перје направите од сит-

них делића хартије у боји или обојте бојицама.

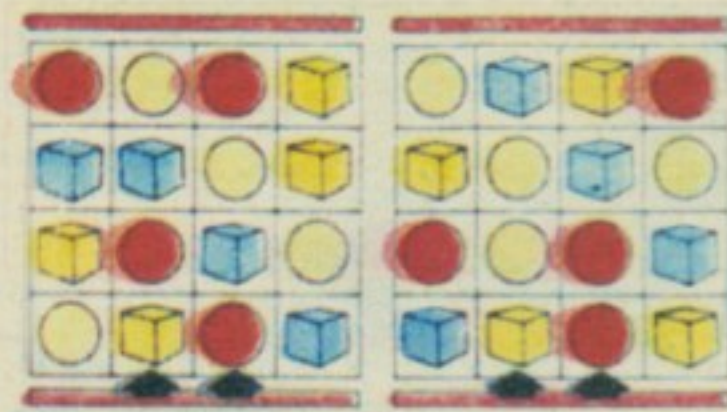
Готову слику оставите да се добро осуши и окачите где ћете најбоље моћи да уживате у њој.

Слику-колаж са лептировима радите на исти начин. Касније кад се извештите, мотиве можете сами изабрати и успелије слике добро ће вам доћи као поклон пријатељу, брату или сестри.

ПРОВЕРИТЕ МОЋ ЗАПАЖАЊА

На овим двама таблама налази се исти број жутих и плавих коцки и црвених и зелених кугли али различито распоређених. Само су једна лопта и једна коцка на истом месту на обема таблама. Знате ли које?

ЗАШТО КАЖЕМО:

МОНТЕВИДЕО

Године 1726. португалски морепловци основали су на обали Ла Плате град. Насеље је подигнуто на великој равници, недалеко од усамљене планине која је господарила читавом околином. Нови град Португалци су назвали Монтевидео, што значи „видим планину“.

ФАРЕРСКА ОСТРВА

Још у десетом веку древни становници Скандинавије, Нормани, који су били изврсни морепловци, оти скивали су се на бурно море, дале-

ко од домовине. Ненастањена острва на која су, пловећи на запад, наилазили, служила су им као база: ту су допремали залихе хране, па чак и живе овце које су се на богатим пашњацима одлично храниле. Тако су на географској карти северног дела Атлантског океана појавила Фарерска или Овчија острва.

КИРАСАО

У Карипском мору, недалеко од обала Венецуеле, лежи мало стеновито острво Кирасао покривено оскудним растињем и са мало воде за пиће.

Кирасао на шпанском значи „исцељење“. Зашто је острво добило то име?

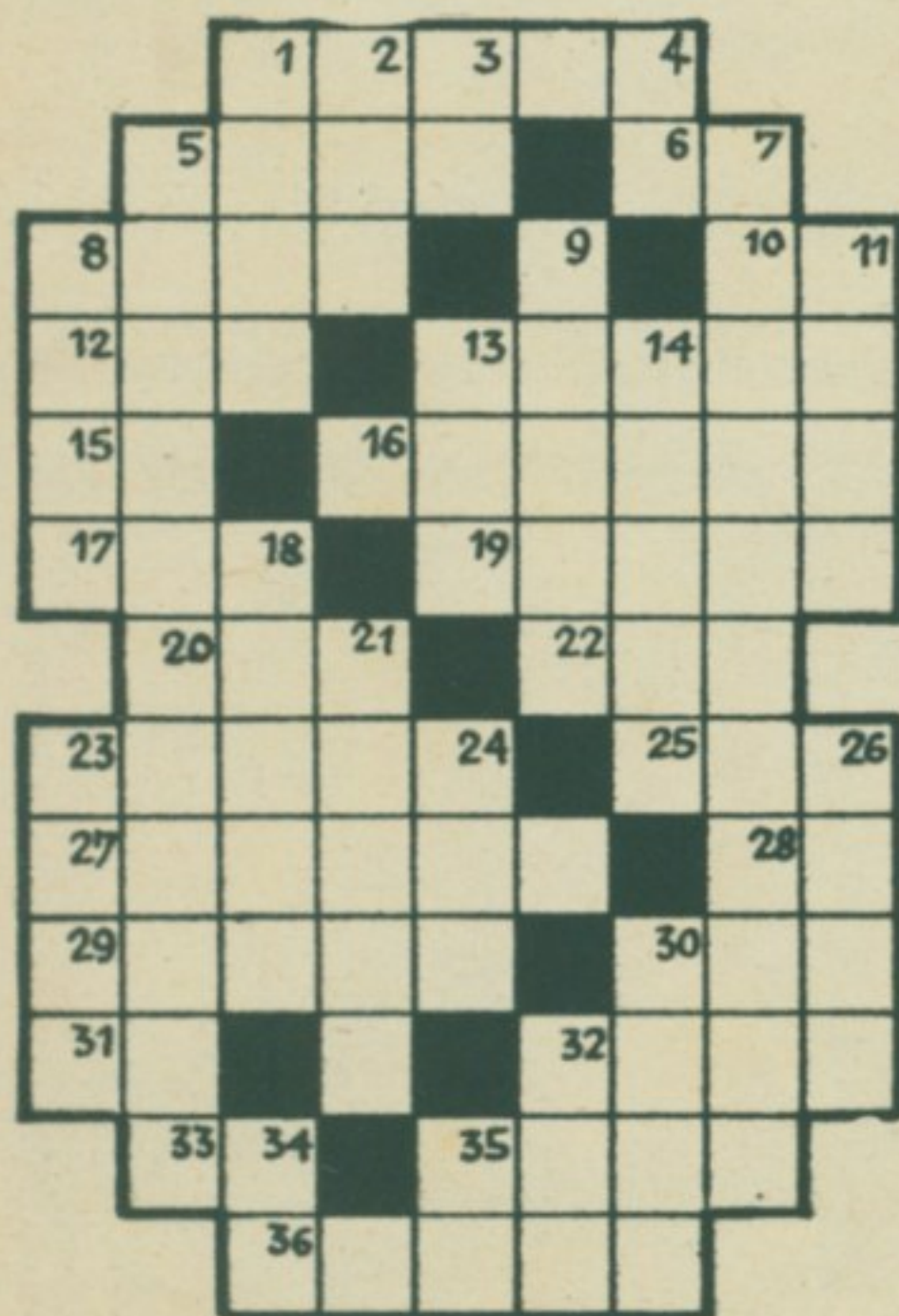
Шпански конквистадор Алонсо де Охеда, доплывивши до обале острва — 1499. године — искрцао је на њега неке морнаре тешко оболеле у току пута. После неколико година уз обалу острва усидрио се један други шпански једрењак. Дошљаци су били више него изненађени када су на обали, међу гомилом домородаца, угледали Охедове морнаре здраве и крепке.

Од тада се ово острво и назива Кирасао — острво исцељења.

* укршшене речи *

ВОДОРАВНО: 1) египатски фараон, подигао највећу пирамиду, 5) разгранато стабло, 6) предлог, 8) горњи екстремитети, 10) музичка

нота, 12) река у Босни, 13) немачки књижевник („Опера за три гроша“), 15) митолошки бог подземља, 16) место у Банату, 17) део лица, 19) пратња, 20) немачки књижевник („Чаробни брег“), 22) речна острва, 23) машина за чишћење речних корита, 25) спис, 27) рано устајање, 28) предлог, 29) преноћиште (турц.), 30) ивица, 31) узвик, 32) мања стајаћа вода, 33) јуначки спев, 35) мрак, 36) предсобоје.

УСПРАВНО: 1) река у Далмацији, 2) холандски шаховски велемајстор, 3) два иста слова, 4) хемијски знак за калај, 5) комедија Марина Држића, 7) вештина пројектовања и подизања зграда, 8) град у Француској, 9) шаргарепа, 11) вулкан на Сицилији, 13) француски филмски сценарист (Пјер), 14) богиња свађе и раздора код старих Грка, 18) француска списатељица (Франсоаз), 21) мушко име, 23) галама, 24) речна и морска животиња, 26) лимени дувачки инструмент, 30) део тела, 32) лука на Црногорском приморју, 34) свеза, 35) два иста слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) срп, 4) пре, 7) Тара, 9) Ерол, 10) одан, 11) мода, н, 12) Тамил, н, 14) Банарес, 16) Тарас, 17) као, 19) рс, 20) ски, 22) ув, 23) Ика, 25) Алани, 27) Ивањица, к, 30) арије, а, 32) рола, 34) чтол, 36) анис, 37) шоља, 38) нит, 39) нос.

БЕЗ РЕЧИ.

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански факс 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полу-годишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИКИ

